

AQUAE

NÚM 52 - DESEMBRE 2015

Revista Municipal de CALDES DE MALAVELLA

Inaugurades les obres de les Termes Romanes

*Entra en funcionament
l'esperat nou edifici de
l'Escola La Benaula*
Pàg 10

*L'Abans, amb més de
1.000 fotos antigues de
Caldes, ja a la venda*
Pàg 14

*Un miler de mariners
italians a Caldes durant
6 mesos del 1944*
Pàg 20

*Entrevista a Joan-Lluís
Lluís i Mònica Boixader,
escriptors i traductors*
Pàg 27

Caldes.cat

PUNT ASSESSOR

Immobiliària

- Compra-Venda
- Lloguer
- Taxacions
- Gestió Patrimonis
- Impostos no Residents
- Hipoteques
- Supressió clàusules sòl
- Assegurances

Advocats

- Laboral i Seguretat Social:
Acomiadaments i invalideses
- Civil:
Separacions i desnonaments
- Penal
- Herències i testaments
- Reclamació i negociació
de deutes: fixers ASNEF
- Tràfic: multes, vehicles

Empreses

- Constitució d'empreses
- IVA - IRPF
- Impost de societats
- Comptabilitats
- Rendes
- Nòmines
- Seguretat Social
- Prevenció Riscos Laborals
- Assegurances

ADVOCATS · ECONOMISTES · GRADUATS SOCIALS · API

Propera obertura: gener 2016

www.caldes.cat

AQUAE

Revista municipal de Caldes de Malavella, de periodicitat trimestral i amb un tiratge de 1.700 exemplars GRATUÏTS.

Dipòsit legal:

B-35.961/01

Edita:

Ajuntament de Caldes de Malavella, C/Vall-llobera, s/n, 17455 Caldes de Malavella (La Selva).

Telèfon:

972 470 005

Direcció:

Regidoria de Comunicació de Caldes de Malavella

Coordinació:

Albert Torrent i Amagat

Tel. 627 88 77 65

aquae@caldesdemalavella.cat

Consell de redacció:

Mercè Rossell, Albert Torrent, Xavier Amores, Feluca Díaz, Anna Macias, Mònica Boixader, Antoni Mas, Carmen Duran, Paula Brujats i Esther Domínguez

Han col·laborat en aquest número:

Antoni Vilà, Pere Serrats, Ramon Torrent, David del Rio i l'equip d'infermeria del CAP Caldes

Disseny i maquetació:

Xavi Amores Gabriel

Agraïments:

Entitats culturals, esportives, escoles, instituts i AMPES.

Fotos:

Albert Torrent i Amagat

Tel. 627 88 77 65

info@alberttorrent.cat

Contacte per suggeriments i

lliurament de material:

aquae@caldesdemalavella.cat

Impressió:

Anman Gràfiques del Vallès, SL

Hi col·labora:

Diputació de Girona

Fe d'errades:

A la secció de Passatemps de l'últim número, el 51, no vam publicar l'enunciat de la sopa de lletres que havia de ser el següent: "Marca el nom de 12 places i carrers de Caldes que comencen per "B" i "C"". Demanem disculpes als lectors i a la col·laboradora de la secció, la Feluca Díaz.

Orgull de ser caldens

El número 52 de l'Aquae veureu que té uns quants continguts que ens poden fer sentir orgullosos i satisfets del nostre municipi i dels nostres vilatans.

Partim d'una ja molt llunyana Festa Major i d'una més propera Fira de l'Aigua. També hem celebrat la Festa de Sant Grau. Hem pogut gaudir d'uns nous Glopets d'Estiu amb música i cine i d'una Mostra de Teatre Amateur "Memorial Emili Bota". La implicació de l'Ajuntament i de les entitats esportives i culturals omplen setmana rere setmana l'agenda d'activitats per a gustos i aficions ben diverses. Totes aquests esdeveniments són els que donen vida al municipi. És com la sang que corre per les venes i artèries del nostre cos, és un símbol que Caldes és un poble dinàmic, actiu i emprenedor.

Per altra banda, més enllà de les activitats lúdiques, el benestar d'un municipi es mesura pels serveis al vilatà i en aquest sentit tots ens sentim contents perquè l'edifici d'obra de l'Escola Benaula ja està en funcionament. És una gran notícia poder afegir un servei per a Caldes que s'uneix a tot els que us ofereix el consistori i que us animem a conèixer visitant les Oficines Municipals o bé mitjançant els mitjans de comunicació de l'Ajuntament (Aquae, BIM, difusió a les bústies, web, Facebook, Twitter i pantalles d'informació).

En l'àmbit del patrimoni, te-

nim dues grans notícies: per una banda, la inauguració de les obres d'adequació i museïtzació de les Termes Romanes i, per altra, el reconeixement del jaciment del Camp dels Ninots com a Bé d'Interès Cultural Nacional (BCIN). En podeu trobar informació en el web, en el BIM i en el proper número de la revista. Els dos fets, units a la construcció del Centre d'interpretació del termalisme i el circuit senyalitzat del Camp dels Ninots serviran per donar a conèixer els elements patrimonials tant importants que tenim i a dinamitzar el turisme, el comerç i els serveis de Caldes.

L'Ajuntament, com a institució que representa el municipi, ha d'estar al capdavant de la vetlla del benestar i la prestació de servei als vilatans. També ha d'impulsar la promoció del municipi i aquí ha d'anar de bracet amb el sector privat. I també ha de procurar la dinamització del teixit social. En aquest punt és on tots els caldens hem de contribuir a mantenir el caliu, organitzant activitats a títol individual o a través de les entitats, o bé assistint als molts actes per a tots els gustos que s'hi celebren. Tots aquests ingredients són els que, ben combinats, ens fan sentir orgullosos de ser caldens!

Desitjo que tingueu un bon final de 2015 i inici de 2016! ■

Albert Torrent i Amagat

Coordinador de l'Aquae

COM ÉS QUE ES TROBEN TANTS GOSSOS ABANDONATS A CALDES?

Dia sí i dia també, si no és un gos és un gat que apareix en el nostre municipi abandonat. No sabem si els seus propietaris són de Caldes o bé vénen de fora i els deixen per aquí amb la idea “que algú se'l quedarà”.

Tenim la sort que a Caldes hi ha molts amants dels animals i sempre que és possible els agafen, els duen al veterinari i, més tard, els posen en adopció. Vida Nueva, una protectora sense cap mena de lucre, posa tots els seus esforços en trobar-los un lloc on acollir-los i trobar-los un nou amo.

Seria bo que l'Ajuntament pogués facilitar un espai on poder encabir aquests animals mentre se'ls troba una nova família. A més, podria des d'aquest espai desenvolupar activitats pedagògiques encaminades a crear consciència en els més joves sobre la importància del respecte cap als animals. Són éssers vius i, com a tals, tenen dret a la vida i a ésser atesos com cal. ■

Maria Vidal Armijo

NORMATIVA: L'apartat Tribuna Oberta dóna veu als caldens que vulguin donar el seu punt de vista sobre qualsevol qüestió. Segons el reglament intern, no s'acceptaran escrits que difamin i que no respectin les normes de convivència. També en queden exclosos els partits polítics, que tenen el BIM com a via d'expressió. Tampoc no s'acceptaran textos de confrontació entre dues parts ja que l'Aquae no és una eina d'altaveu ni de resolució de conflictes. Els escrits no superaran les 300 paraules. Els interessats a participar-hi cal que ens enviïn els textos a aquae@caldesdemalavella.cat i que ens facilitin el nom, cognoms i el DNI.

ELECTRODOMÈSTICS INSTAL·LACIONS ALDA

C/ Barcelona, 24 - Caldes de Malavella

Tel. 626 33 59 28 · 649 37 06 70

instal.lacionsalda@gmail.com

Caldes ja té unes Termes Romanes per mostrar

Caldes de Malavella va inaugurar el 4 d'octubre les obres de condicionament, protecció i adequació de les Termes Romanes, un dels edificis romans més ben conservats de les comarques gironines. Prèviament a l'acte d'inauguració, els Manaiies romans de Llagostera van fer una vistosa desfilada pel municipi i fins a les Termes. Seguidament, l'Escola de Dansa Enface va oferir un lluït espectacle de dansa.

En l'inici de l'acte protocol·lari, l'arquitecte i cap d'obra de l'última fase de remodelació de les Termes Romanes i cap de serveis de Monuments de la Diputació de Girona, Lluís Bayona, va fer un breu resum de les actuacions fetes en l'edifici des d'inicis del segle XIX fins ara.

Tot seguit va intervenir l'alcalde de Caldes de Malavella, Salvador Balliu, que va valorar la tasca de recuperació del monument que ja es pot donar per acabada però va afegir que ara serà necessari fer-ne promoció perquè la gent el conegui.

El vicepresident tercer i Presi-

dent de la Comissió Informativa de Cooperació Local de la Diputació de Girona, Fermí Santamaria, va destacar la riquesa patrimonial de les comarques gironines.

Per últim, el delegat del Govern de la Generalitat de Catalunya a Girona, Eudald Casadesús, va fer notar que els pobles que fan esforços per conservar el seu patrimoni són pobles cultes i avançats i va remarcar que totes les institucions, des de les municipals fins a la Generalitat, tenen el compromís d'actuar en aquest sentit. Va afirmar que en època de crisi encara s'hi ha d'apostar més ja que la cultura i el

patrimoni són sinònim de turisme i de creació de llocs de treball. En aquest sentit, convé remarcar que el projecte de Museïtzació de les Termes Romanes i el seu entorn immediat ha rebut una subvenció de 162.481,56 € provinent del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya.

Després de l'acte es va servir un aperitiu d'inspiració romana.

Les Termes Romanes és un monument testimoni de la riquesa històrica de Caldes de Malavella i, ara que és visitable, de ben segur contribuirà a augmentar el potencial turístic del nostre municipi.

> Acte protocol·lari. D'esquerra a dreta, Mateu Ciurana, conductor de l'acte; Mercè Rossell, regidora de Turisme; Salvador Balliu, alcalde de Caldes de Malavella; Lluís Bayona, cap de serveis de Monuments de la Diputació de Girona; Fermí Santamaria, vicepresident tercer i President de la Comissió Informativa de Cooperació Local de la Diputació de Girona; Eudald Casadesús, delegat del Govern de la Generalitat de Catalunya a Girona; i Guiu Artau i Júlia Riera, Hereu i Pubilla 2015.

Els manaires fent processó pels carrers de Caldes direcció a les Termes.

Espectacle de dansa

La inauguració va generar espectació

Degustació d'inspiració romana

Visita guiada a les Termes Romanes, un nou atractiu per a Caldes de Malavella

UNA LLARGA HISTÒRIA D'OCCUPACIONS, USOS, ESPOLIS I RECUPERACIONS

El dia 4 d'octubre va tenir lloc la inauguració de la rehabilitació de les Termes Romanes del turó de Sant Grau. Es clou així un procés que va començar l'any 1897 amb l'inici de les primeres excavacions i que, amb llargues interrupcions, ha durat 118 anys.

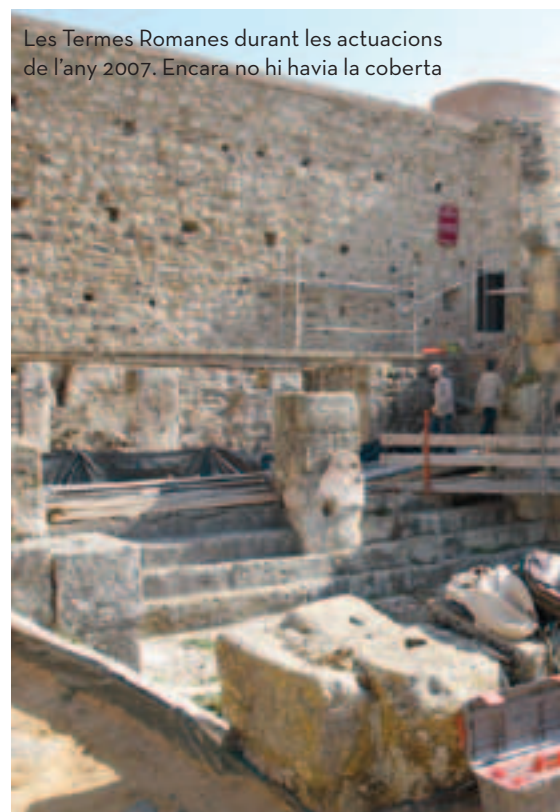
Al segle XIX, després de 18 segles de funcionament, aquell balneari que els romans havien construït pels volts de l'any 50 dC fou abandonat. L'edifici, que en els darrers segles havia estat un hospital de pobres, encara es va emprar com a quarter de cavalleria durant la tercera guerra carlina (1872-1875). Després s'hi inicià un desafortunat procés d'espoli que va comportar la desaparició de les voltes i de la part

superior del costat est de l'edifici romà, que fins aleshores s'havia conservat pràcticament de manera íntegra.

Entre 1897 i 1902, gràcies al patrocini de l'industrial Pau Estapé i Maristany, i sota la direcció de Norbert Font i Sagué, s'hi van efectuar les primeres excavacions, que van posar al descobert la totalitat de la gran piscina central, l'ambulatori, l'ala est i part de l'ala sud, mig ocultes per les reformes medievals i per les acumulacions de concreció calcària que s'hi havien anat formant degut a l'acció de l'aigua. Posteriorment, cap als anys 20, el que s'havia descobert en aquestes excavacions fou consolidat i es realitzà una primera adequació del monument.

Però el procés de recuperació de les Termes no s'havia acabat. Que-

Les Termes Romanes durant les actuacions de l'any 2007. Encara no hi havia la coberta

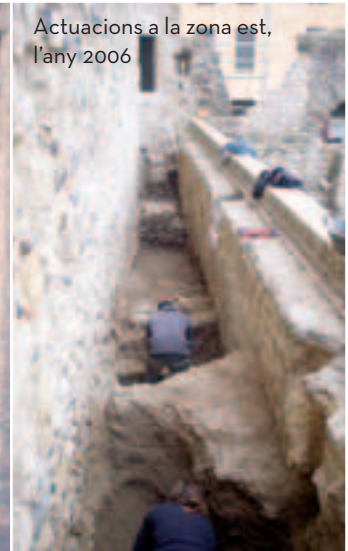

Tasques d'excavació conduïdes per Norbert Font entre el 1897 i 1902. Per treure el sediment calcari que s'havia anat acumulant al llarg dels segles es van fer servir explosius i de cops de mall.

Excavació de l'estança de la surgència, l'any 2002

Actuacions a la zona est, l'any 2006

Vista general de l'edifici l'any 2009.

Les Termes Romanes l'any 2012 amb les tasques d'excavació i rehabilitació acabades.

dava encara per conèixer tot el costat oest, que continuava enterrat, i totes aquelles estructures del monument romà que, arreu, eren dissimulades i ocultes per la concreció calcària i les reformes medievals. Així doncs, des de l'Ajuntament de Caldes s'engegà una iniciativa per concloure definitivament el procés de recuperació de les termes, que es va concretar en noves excavacions els anys 1990 - 1993. En aquestes campanyes es va intervenir a les ales sud i oest, que van quedar inacabades, i es va extreure la capa de concreció que ocultava bona part de la piscina central, l'ambulacre i una de les estances de l'ala est, tot recuperant-se'n els paviments originals.

El projecte sofrí una nova interrupció fins l'any 2002, en què es van reprendre les excavacions. A

partir d'aquí, el Servei de Monuments de la Diputació de Girona ja va poder redactar un projecte de rehabilitació i museïtzació, que es va començar a dur a terme a partir de l'any 2006.

S'acabaren d'excavar els darrers racons que quedaven i es realitzaren les consolidacions de paviments, revestiments i estructures, entre les quals hem de destacar els dos arcs, que es trobaven en un estat de conservació molt delicat. Es protegí el monument amb una coberta transparent que reproduïa la hipotètica teulada original (menys el centre, sobre la piscina, que ha quedat obert) i s'adequà un recorregut per a les visites, amb tot un seguit de plafons explicatius. Aquesta darrera fase ha conclòs aquest any, en què, finalment, s'ha pogut inaugurar el monument.

UN BALNEARI DE DOS MIL ANYS

Les Termes Romanes del turó de Sant Grau de Caldes de Malavella foren construïdes al voltant de l'any 50 dC sobre uns banys anteriors, del segle II aC, dels quals se n'han trobat algunes restes, com un petit arc i un enllosat, durant les darreres excavacions.

L'edifici de l'any 50 dC fou construït de cap i de nou seguint un acurat projecte arquitectònic. L'element central i més important és la gran piscina esglaonada (*natatio*), de més de 9 m de costat. Està envoltada d'un passadís perimetral porticat (ambulacre o *ambulatio*), al qual s'obren, al sud, est i oest, tres ales d'estances. L'ala sud, on hi havia l'accés als banys i la façana principal (desapareguda d'antic), està constituïda per cinc habitacions que degueren fer les funcions de recepció i vestidors.

Les ales est i oest eren simètriques, compostes totes dues per una estança central més gran i dues de laterals més petites. Destaca l'estança central de l'ala est, on hi havia la surgència de l'aigua termal (la primitiva deu dels Bullidors) i un espai sacre, segurament dedicat al déu guaridor Apol·lo. Des d'aquesta sala, que estava decorada amb pintures murals, l'aigua es dirigia a la piscina gran per una conducció que travessava l'ambulacre i la pilastra central del porticat est. Les habitacions laterals de l'ala est, més petites, eren saunes (*sudatoria*) o sales de massatges.

La *natatio* renovava l'aigua continuament per tal de mantenir la temperatura i evitar, alhora, la formació de concreció calcària. El des-

guàs anava a parar a l'estança més meridional de l'ala oest, on una escala de pedra permetia accedir-hi per a la seva neteja i manteniment. Des d'aquí, el desguàs connectava amb una gran claveguera de pedra que girava cap al sud, en direcció a la riera del Lleixiu, on abocava l'aigua.

La resta de l'ala oest està més malmesa perquè fou enderrocada ja en època romana, pels volts de l'any 200, en unes reformes que també comportaren la transformació en piscinetes de les sales petites de l'ala est i en la construcció d'un dipòsit absidiat a l'extrem sud-oest de l'edifici.

Les darreres excavacions han revelat que les termes no van deixar de funcionar mai. A l'edat mitjana es van construir dues petites piscines a l'espai sagrat de la surgència, que també fou modificada pujant-ne la cota, però la reforma més important va consistir en la inclusió de l'edifici romà dins de l'estructura del castell de Caldes. D'aquest castell en coneixem molt bé la muralla del costat de llevant, fortificada amb tres torres, i una molt petita part de la muralla sud, que es va construir a l'indret on abans hi havia hagut la façana principal de l'edifici romà. Conjuntament amb l'obtenció de l'antic sistema de desguàs de l'aigua, això va provocar que aquesta part del balneari quedés periòdicament inundada i s'anés formant l'acumulació de concreció calcària que l'ha segellat fins al segle XX.

A l'edat moderna les termes no deixaren de funcionar, sinó que acolliren un hospital de pobres que encara feia el seu servei a inicis del

segle XIX. La fi del balneari romà de Sant Grau coincideix pràcticament en el temps amb el sorgiment de les primeres cases modernes de banys, els balnearis Prats i Soler, a mitjan segle XIX.

UN MONUMENT EXCEPCIONAL

El bon estat de conservació de les termes romanes del turó de Sant Grau s'explica per diversos factors. Per una banda, perquè es tracta d'una construcció sòlida i molt ben feta, que va ser útil fins al segle XIX sense necessitat de grans reformes i, per l'altra, perquè l'acumulació de concreció calcària que s'hi va produir des de l'edat mitjana va ajudar a protegir una part important de les estructures construïdes en època romana, que van quedar literalment segellades.

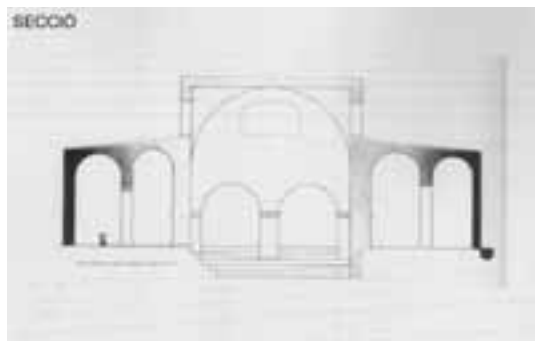
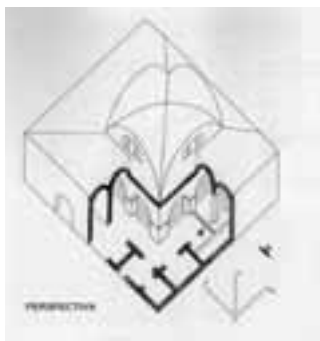
La paret que separa el costat de migdia de l'ambulacre de les estances de l'ala sud, conservada fins a la volta i en la qual s'obren els dos magnífics arcs de pedra que tots coneixem, és la part més remarcable del conjunt, ja que estem parlant d'un cas de conservació únic a les comarques gironines. Hi hem d'afegir la *natatio*, conservada de manera íntegra; tota l'ala est, amb parets que s'apropen als dos metres; i el sistema de circulació de l'aigua, des del brollador fins a la claveguera, que s'ha pogut documentar al cent per cent.

És, per tant, un monument excepcional, perquè tot i els vint segles d'existència encara el tenim entre nosaltres i perquè és just aquí on va néixer una població que fou batejada amb el nom d'*Aquae Calidae* i que avui en diem Caldes de Malavella. ■

Joan Llinàs i Pol

Atri Cultura i Patrimoni SLU
Historiador i arqueòleg. Director de les excavacions a les termes romanes del turó de Sant Grau des de l'any 2002 i col·laborador en el projecte de restauració i museització del monument.

> Simulacions sobre com podrien ser les Termes Romanes.

Inauguració de l'àrea d'autocaravanes

• El dissabte 3 d'octubre es va inaugurar l'àrea d'autocaravanes. Es tracta d'un servei públic i gratuït que l'Ajuntament de Caldes de Malavella ofereix als turistes per a què hi puguin estacionar fins a 5 autocaravanes amb tot un seguit de serveis com són el subministrament d'aigua, punts d'electricitat, un punt de recollida d'aigües residuals i una zona equipada amb

taules i bancs de fusta per a menjar-hi. A l'acte hi va assistir la Unió d'Autocaravanistes de Catalunya. El seu president va lliurar una placa commemorativa i d'agraïment a l'Ajuntament. La concreció del projecte ha estat possible gràcies a la subvenció del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat de Catalunya per un valor de 25.112,53 €.

Públic assistent

Lliurament de la placa de la Unió d'Autocaravanistes de Catalunya d'agraïment a l'Ajuntament

DIETÈTICA DE CALDES
Aliments ecològics i assistència dietètica

NOU HORARI!
Oficina i dietista:
9:00 a 13:30 h
Les tardes de:
14:30 a 20:30 h
Dissabtes de:
10:00 a 14:00 h

ELS NOSTRES PRODUCTES:

- Aliments ecològics
- Fruïta i verdura
- Herbes infusores i tees
- Regades vegetals
- Encens
- Gemmes i minerals
- Aromateràpia
- Cosmètics i bellesa

ELS NOSTRES SERVEIS:

- Consulta gratuïtes en:
Naturopatia, dietes i control del pes
- Auriculoteràpia
- Flors de Bach
- Estètica natural
- Massatge terapèutic
- Drenatge limfàtic
- Reflexologia podal

Abonaments mensuals i vals de regal!

Ens trobareu a:
Plaça Sant Esteve, 3 • 17455 Caldes de Malavella • Tel. 972 47 24 27
www.ladieticadecaldes.com • dieteticadecaldes@gmail.com [f /dieteticadecaldes](https://www.facebook.com/dieteticadecaldes)

Caldes ja té la nova Escola Benaula en funcionament

• El nou edifici de l'Escola Benaula va entrar en funcionament el 23 de novembre passat després d'una llarga espera i d'incomptables gestions que s'han allargat durant 10 anys. Aquí teniu algunes fotos de l'Escola poc abans que alumnes i professorat hi po-

guessin entrar. Al tancament d'aquest número el trasllat encara s'ha de realitzar. En el proper Aquae repassarem com han anat les primeres setmanes a la nova Escola Benaula. Malgrat el retard, Caldes està d'enhorabona.

- SERVEIS -
Tallat de cabells dona i home
Pentinat per ocasions especials
Ungles semipermanents
Ungles de gel
Depilacions de dona i d'home
Maquillatges de nitiva

Mascucha Esthetes

- PRODUCTES -
Perfums
Xampús
Productes capil·lars
Maquillatge

Horari: dilluns a dimecres, de 9.00 a 13.00 i de 15.00 a 19.00. Dissabte de 9.00 a 15.00 - C/ Major 29. 17455 Caldes de Malavella - Tel: 872 21 67 09 - 655 21 90 22

Àngel Pintures

Realitzem tot tipus de treballs amb pintures domèstiques i industrials

17455 Caldes de Malavella - a/e: angelmatas66@gmail.com - Mòbil: 689 30 59 04

- SI PINTEM EL SEU COTXE SENCER LI REGALEM UN RENTAT EXHAUSTIU DE TAPISSERIA, MOQUETA I INTERIORS
- AMB LES REPARACIONS QUE S'HAGI DE PAGAR VOSTÉ LI FAREM UN 25% DE DESCOMPTE EN LA MÀ D'OBRA
- DISPOSEM DE SERVEI GRATUÏT DE COTXE DE CORTESIA PER ALS CLIENTS QUE HO SOL·LICITIN

PLANXISTERIA i PINTURA
ALBERT

Albert Mallorqui i Guich
Ctra. Tossa, 45 - 17240 LLAGOSTERA (GIRONA)
T: 972 80 53 09 - F: 972 83 18 79 - M: 630 40 61 61
planxisteriaalbert@yahoo.es
www.planxisteriaalbert.com

PLANXISTERIA i PINTURA
ALBERT

Albert Mallorqui i Guich
Ctra. Tossa, 45 - 17240 LLAGOSTERA (GIRONA)
T: 972 80 53 09 - F: 972 83 18 79 - M: 630 40 61 61
www.planxisteriaalbert.com

- SI TÉ L'ASSEGURANÇA A TOT RISC AMB FRANQUÍCIA LI ABONAREM UNA PART DE LA FRANQUÍCIA EN CADA REPARACIÓ
- A LES REPARACIONS QUE FEM AMB QUALSEVOL COMPANYIA ASSEGURADORA LI ABONAREM UN 10% DE LA MÀ D'OBRA PER INVERTIR-HO AL SEU COTXE

La Policia Local celebra el dia de la patrona

El cos de la Policia Local de Caldes de Malavella va celebrar el dissabte 19 de setembre el dia de la patrona.

L'acte va comptar amb la presència del cos de la Policia Local, de Mossos d'Esquadra, de policies d'altres municipis, del cos de l'ADF Cadiretes-Montbarbat i d'agents rurals. L'alcalde Salvador Balliu i la regidora de Seguretat i Convivència Maria Subirana, van destacar el bon servei del cos de la Policia Local. Seguidament el cap de la Policia Local, Xavier Muñoz, que va fer una molt bona valoració del procés de conversió iniciat l'any 2008 des dels vigilants municipals cap al cos de Policia, amb l'augment de les competències que això va suposar. Muñoz va afirmar que el cos de la Policia Local de Caldes de Malavella "juga a la Champions", i ho va atribuir a la plantilla d'agents i al suport de l'Ajuntament.

L'acte va prosseguir amb el lliurament de felicitacions a agents de la Policia Local, dels Mossos d'Esquadra i de caldens per les seves actuacions en diferents incidents que han passat durant aquest any

en el nostre municipi. Aquí els teniu mencionats:

📌 **18 d'agost: robatori amb força** Arran de la trucada d'un veí, els agents actuen d'una manera molt professional. Es donen felicitacions al veí, Raúl Sánchez Esteban i als agents 06, 07, 014 i 018.

📌 **30 de març: assistència a una persona atrapada i inconscient.** Avís de Serveis Socials per una persona que tenia hora concertada i que no s'hi havia presentat. Es donen felicitacions a l'agent 020.

📌 **26 d'agost: foc al pis de Nostra Senyora de la Llum.** Arran de la trucada d'un veí, la Policia Local i el Mossos d'Esquadra es mobilitzen. Dos joves veïns esbotzen la porta i pot sortir un veí del seu pis. Dos veïns més ruixen aigua amb una mànega. La Policia Local i els Mossos d'Esquadra eviten el llançament d'una persona per la finestra i controlen el perímetre de seguretat. Es donen felicitacions als veïns Juan Pablo Ochoa Vera, Ramon Pajares Alonso, Cristian Cortés Liria, i Manuel Cortés Peláez i als agents 03, 07 i 010 (Policia) i 8848, 9118, 11474 i 12360 (Mossos).

📌 **17 de juliol: incendi Bosc del carrer Sant. Sebastià.** Un veí truca

alertant de l'incendi del bosc. Gràcies a la intervenció dels agents i del veí se n'evita la propagació fins que arriben els Bombers. Felicitacions al veí Ciprian Enuge i als agents 07 i 014.

📌 **5 de setembre: robatori en una plantació de marihuana.** Els agents de patrulla decomissen 15 plantes de marihuana d'un pes d'uns 40 kg a Malavella Park després d'observar un vehicle aturat al mig del carrer i veure dues persones corrent d'una parcel·la que puguen al vehicle i s'escapen. Felicitacions als agents 018 i 019.

📌 **Unitat Canina:** Primer any de servei amb grans actuacions, a part del treball en els controls preventius, aixecaments d'A10 i la sensació que ara a Caldes es té més cura a l'hora de consumir drogues al carrer. Podem dir que la ruta de pas de la marihuana ha quedat molt reduïda. Felicitacions a l'agent K9.

📌 **ADF (Associació de Defensa Forestal) Cadiretes.** Felicitació lliurada a Jordi Viader Vives, president, extensiva a tots els voluntaris.

📌 **Joan Aulet Oliveras,** el voluntari més veterà. Sempre que rep trucades per ajudar, respon. ■

Alguns dels veïns que van rebre les felicitacions

La regidora de Seguretat i Convivència, Maria Subirana, lliurant una felicitació a un agent de la Policia Local

Els agents dels Mossos d'Esquadra, l'ADF i Joan Aulet, després de rebre les felicitacions

El cap saludant els agents

CONSTRUCCIONS

☎ 626 890 087 • construccions@jbarnes.cat

www.jbarnes.cat • C/Indústria, 13 17455 Caldes de Malavella

Restac

Rehabilitació

Recuperació de masies

Estructures

Rehabilitació de Teulades

Serveis i manteniment

Obra nova

Paviments i jardineria

Petits treballs

Mobilitat

Barriera per plans de dutxa

Humitat

AIGUA

GAS

CALEFACCIÓ

LLUM

INSTAL·LACIONS ESTEVE GIBERT

estevegibert@hotmail.es

TLF. 664 369 841

<http://gibert.plisweb.com>

RASTA & PINTA

Estucs i efectes

Pintura decorativa interior i exterior

Francisco Botello
Tel. 649 964 640

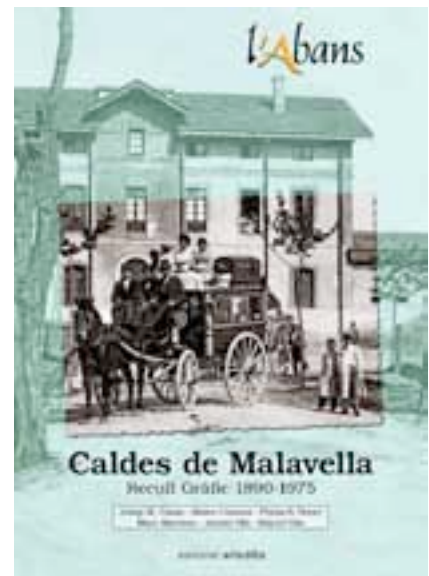
Caldes de Malavella

L'Abans, ja a la venda

• El divendres 23 d'octubre es va presentar l'*Abans*, el llibre de fotografies històriques de Caldes de Malavella en un Casino ple de gom a gom. La publicació aplegarà més de 1.000 fotografies antigues des de l'any 1875 al 1975, aproximadament i presenta diverses temàtiques (oficis, feines del camp, festes, tradicions, arquitectura, transports, entitats, indústria...). El llibre es ven per fascicles setmanals a les llibreries de Caldes de Malavella. El primer d'aquests fascicles i les tapes són gratuïts. L'obra, una coedició entre l'Ajunta-

ment de Caldes de Malavella i l'editorial Efadós, és fruit de la col·laboració d'un equip de coneixedors de la vila que han fet la selecció de fotos i les han contextualitzades històricament i socialment: Josep Maria Casas, Mateu Ciurana, Flavia B. Freire, Marc Martínez, Antoni Vilà i Marcel Vila. També han estat essencials les col·laboracions de molts particulars que han aportat fotos que tenien guardades a casa seva.

Com que el contingut de molts fascicles està obert, si disposeu de fotografies antigues, encara les podeu lliurar a l'Ajuntament on en

faran una còpia perquè us torneu a quedar l'original.

Tant les fotos que es publiquin en el llibre com les que no, es conservaran a l'arxiu de l'Ajuntament de Caldes de Malavella, amb la qual cosa el municipi mantindrà un fons fotogràfic de gran valor.

Per a més informació, contacteu amb l'Àrea de Cultura a Cal Ferrer de la plaça (972 47 00 05, extensió 8 / cultura@caldesdemalavella.cat).

Tallers i xerrades dels Serveis Socials

• Els Serveis socials de l'Ajuntament de Caldes de Malavella i el Consell Comarcal de la Selva han organitzat entre setembre i octubre un seguit de xerrades i tallers per donar coneixements i eines útils en diferents àmbits de la vida quotidiana: "Cuina i alimentació saludable", "Llegir la documentació domiciliària: contractes i rebuts", "Taller de mobilització de malalts i canvis posturals" i "Cuidar al cuidador: raons i estratègies". Les activitats s'han realitzat gràcies a una subvenció de la Diputació de Girona.

Caldes acollirà el Circuit Gironí i el Campionat de Catalunya de veterans de cros

• El 31 de gener es celebrarà el 31è Cros de Caldes de Malavella, inclòs en el Circuit Gironí de Cros i que enguany acollirà el Campionat de Catalunya de Veterans. El 28 d'octubre es va fer l'acte de presentació del Circuit Gironí de Cros, que ha començat l'1 de novembre a Santa Coloma de Farners i que finalitzarà el 14 de febrer, amb el Cros Ciutat de Girona.

Farmàcia **Casanovas**

Us oferim els nostres serveis i consells farmacèutics

FÓRMULES MAGISTRALS · PLANTES MEDICINALS · NUTRIFARMÀCIA
DERMOFARMÀCIA · ORTÒPEDIA · HOMEOPATIA
CONSULTA DE DIETISTA - NUTRICIONISTA COL·LEGIADA

Cuidar **la salut** és millorar **la qualitat de vida**

C/Vall·Ilobera, 17
17455 Caldes de Malavella (GIRONA)
Telèfon: 972 47 00 96

Visiteu el nostre web:

www.farmaciamcasanovas.cat

Correu electrònic:

fciamcasanovas@xarxafarma.com

info@farmaciamcasanovas.cat

Ponsèties,
composicions i
decoracions
nadalènques

**Us desitgem
unes bones
festes!**

Pom de Flors
COMPOSICIONS DE FLORS

C/Vall·Ilobera 33, 17455 Caldes de Malavella - Tel: 972 470 270 - info@pomdeflors.com - www.pomdeflors.com

Estrena del curt “Bernadeta”

• El diumenge 18 es va fer l'estrena a Caldes de Malavella del curt “Bernadeta”, rodada per Mateu Ciurana a Caldes mateix durant l'estiu passat.

L'acte es va celebrar al Teatre-Cinema Municipal i va comptar amb tot l'equip tècnic, de producció i els actors que van sortir a l'escenari acabada la projecció. “Bernadeta” està rodada, com el curt anterior, “Diògenes el Gos” a Caldes de Malavella en indrets tant emblemàtics com l'ermita de Sant Maurici, l'Església de Caldes, la rambla de Recolons i la bassa d'en Rufí.

L'argument d'aquest drama gira al voltant de l'estrany misticisme re-

ligiós d'una jove (protagonitzada per Casandra Lungu) i el desconcert que produeix en el capellà (interpretat per Xavier Sardà) i els veïns del poble. Altres actors del curt són Ferran Frauca, Txell Faixedas i Joan Enric Carreras

En aquesta ocasió també s'ha optat pel finançament a través del micromecenatge (unes 300 aportacions) i s'hi poden veure força caldens fent d'extres.

El director Mateu Ciurana va fer un llarg agraïment a les col·laboracions de tot l'equip, de les institucions, d'empreses i comerços i les personals. Va explicar les motivacions que el van portar a rodar “Bernade-

ta” així com algunes anècdotes, de la mateixa manera que ho va fer Xavier Sardà. L'actor va recordar el dia del rodatge a Sant Maurici en què es van quedar sense llum i mentre no es va solucionar el problema tècnic va conversar llarga i distesament amb els actors extres de Caldes sobre qüestions com la independència de Catalunya.

Prèviament a la projecció es va tornar a passar “Diògenes, el gos”, el curt de Mateu Ciurana rodat l'any passat que recentment va rebre el premis al millor curt i al millor actor (Gerard Quintana) dins de l'apartat Denominació d'Origen Curt del Festival de Cinema de Girona.

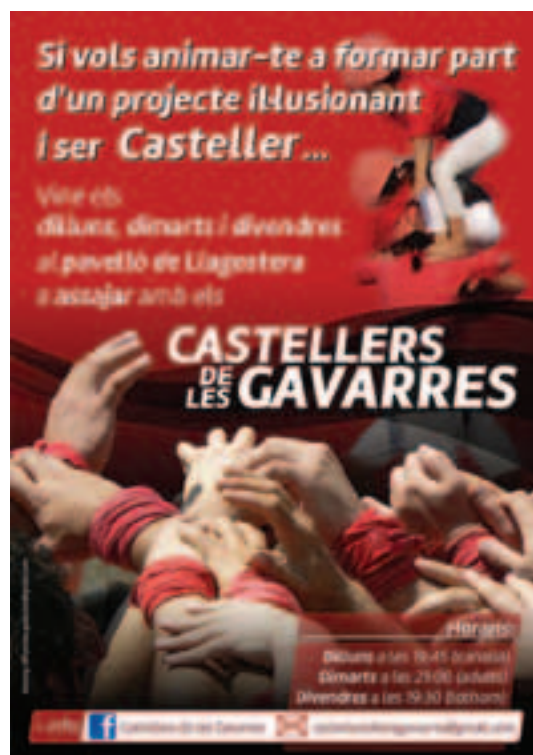

Vols ser dels Castellers de les Gavarres?

• Els castellers de les Gavarres és una colla castellera formada recentment i que té el suport dels municipis de Llagostera, Casà de la Selva i Caldes de Malavella. Està en fase de formació i està oberta a noves incorporacions. El 22 de novembre van fer una actuació a la plaça de l'Ajuntament vell on tot el públic assistent va tenir l'ocasió de veure el funcionament i organització a l'hora de fer un castell.

La Colla assaja a Llagostera els dilluns (19.45 - 21.00h, al polivalent per a la canalla), el dimarts (21.00 - 23.00h, al gimnàs del pavelló per adults) i el divendres (19.45 - 23.00h, al gimnàs del pavelló per adults i canalla)

Si t'ho vols passar bé, gaudir fent castells i sentir en primera persona què se sent en fer un castell pots contactar amb el següent telèfon: 647804410 (Pere Novell). Per a més informació: E-mail: castellersdelesgavarres@gmail.com / Facebook: Castellers de les Gavarres.

FESTES D'ANIVERSARI

- Gimcanes a mida segons temàtica a escollir adients per a cada edat
- Maquillatge / berenar / pastís el fem entre tots...i un munt de sorpreses!!!

CASALS (tot tipus i edats)

Nadal / Setmana Santa / Estiu

- Són casals on es potencia la vessant artística i creativa de l'infant d'una manera vivencial...tocant, jugant, observant, escoltant...i sempre introduint l'educació amb valors.

ELS SERVEIS (totes les edats)

- Recollim els vostres tresors a qualsevol lloc de Caldes o poblacions veïnes fent l'acompanyament a l'escola, casa o activitats extraescolars ajudant-los en tot.
- Acollides matinals (a partir de 7 h matí)
- Cangurs a hores (totes les edats)
- Cangurs a domicili

ACTIVITATS EXTRAESCOLARS

- Consulteu llistat que en tenim moltes per escollir!!!
- Tallers de rebosteria, manualitats, fofuchas, zumba, pilates, sevillanes, karate, etc.

ESPAI NADÓ

(a partir de 0 mesos)

- Packs mensuals o per hores.
- Pedagogia Emmi Pikler: Es respecta la maduració del nadó amb una experimentació i vivència pròpia i sense interferències de l'adult, aquest fa un acompanyament per cobrir les necessitats bàsiques del nadó, donant estimació i acolliment.

SERVEIS EDUCATIUS

- Reforç escolars - tots els nivells i totes les matèries
- Lectoescriptura i comprensió lectora
- Problemes matemàtics
- Anglès (tots els nivells)
- Francès
- Preparació a la selectivitat
- Accés a graus / majors 25 anys

Espai familiar i de lleure

c/ Vall-Ilobera, 51-55
Caldes de Malavella
972 48 02 34
696 10 14 50 · 630 33 77 21

Horari

Obert durant tot el dia
De 9 a 19h
(i hores a convenir)

Descomptes

Per germans, famílies nombroses, monoparental i per segona activitat

La Maria Ferret i Vendrell fa 100 anys

• La Maria Ferret i Vendrell, que s'està a la residència Tesar de Caldes de Malavella, va fer l 6 d'octubre passat 100 anys. L'alcalde Salvador Balliu i les regidores de Serveis Socials, Maria Isabel Reig, i de la Gent Gran, Gemma Alsina, la van visitar i li van lliurar un ram de flors. Per molts anys, Maria!

Celebració del 70è aniversari

• El 26 de setembre, una trentena de persones que enguany han fet o faran els 70 anys van celebrar-ho acompanyats de familiars i amics i amb la presència de l'alcalde Salvador Balliu. Al voltant de setanta persones van plantar, tots amb barret, una olivera amb una placa commemorativa a la cruïlla del carrer Sant Sebastià amb Països Catalans. El dinar a la Fonda Esteba es va acabar amb un petit i entranyable concert de l'Antoni Mas, que també era un dels "setantons". La festa es va acabar amb un ball. Un dia esplèndid i una festa que va sortir rodona.

S'ha mort mossèn Vicenç

• El 16 d'agost passat es va morir mossèn Vicenç Fiol Navarra, rector de Caldes de Malavella entre els anys 1962 i 1964. Malgrat la seva relativament curta estada pel nostre municipi, el seu pas va ser suficient per deixar una forta empremta. Està en la memòria de molts caldens per la seva implicació i empena ajudant en diverses activitats del municipi, com el teatre, el cinema i el casal, i també pel seu caràcter afable i proper. Però, i sobretot, va ser especialment estimat per la seva tasca en favor dels pobres i desvalguts.

El nostre col·laborador, Antoni Mas, ja explicava alguna anècdota en el número 50 de l'Aquae alguna anècdota ben significativa que ho testimoniava. Aquesta actitud la va portar fins a les últimes conseqüències i fins als últims moments de la seva vida i més enllà: En una targeta de cartolina feta per ell mateix a mode de recordatori i que es va repartir a la missa del seu funeral, va voler donar el seu últim missatge:

REFLEXIONS DAVANT LA MORT:

"Vaig néixer pobre, he viscut pobre i moriré pobre i n'estic content. La pobresa m'ha fet fort i m'ha enriquit".
"Sóc feliç, he estimat i m'he sentit estimat".

"Busqueu sentit a la vida".

"Gràcies i perdó".

Vicenç".

Durant l'ofici, i segons la seva expressa voluntat, les donacions de les dues bacines que hi havia a l'església d'Ullà, on havia estat 33 anys rector, es van destinar íntegrament a dues ONG on havia col·laborat.

Uns últims missatges i accions, sens dubte, coherents amb la seva trajectòria vital. Un home, en definitiva, que predicava amb l'exemple.

CUINA FORTTA.com

LA CUINA FABRICADA A CAMPLLONG PER GERMANS TAULERIA

Totes les prestacions en una mateixa cuina

◆ LA MÉS ROBUSTA

◆ AMB MÉS CAPACITAT D'ARMARIS

◆ MÉS ERGONÒMICA

◆ AMB EL DISSENY MÉS ACTUAL

VISITI'NS A TALLER TAULERIA: Mas Fosa, n°9 Campllong (Darrere restaurant Mas Canyet) T. 972.46.13.66

FARMÀCIA
xènia planas

El tracte personal, l'atenció farmacèutica i la professionalitat que et mereixes

- Fòrmules magistrals
- Homeopatia
- Anàlisi dermocosmètica
- Nutrició i dietètica
- Campanyes sanitàries
- Colesterolèmia i glicèmia capil·lar
- Herboristeria i fitoteròpia
- Veterinària
- Consell farmacèutic

Podeu fer les vostres consultes per mail a:
info@farmaciaxeniaplanas.com
www.farmaciaxeniaplanas.com
Farmàcia Xènia Planas
Ctra Llagostrera, 29
17455 Coides de Malavella
Tel. i fax: 972 47 8 10

**Obrim TOTS els
diumenges!**

Convidats a Sardenya per un fet de la II Guerra Mundial

L'alcalde de Caldes de Malavella, Salvador Balliu, va assistir el setembre passat a la inauguració del museu sobre l'enfonsament del cuirassat "Roma" a Porto Torres, població de l'illa italiana de Sardenya propera al punt on es va enfonsar el vaixell amb una relació molt estreta amb Caldes.

Homenatge que la marina italiana va fer als mariners seguida de la inauguració de l'escultura commemorativa (àncora de darrera)

El cuirassat "Roma", la insígnia de la flota italiana durant la II Guerra Mundial, va ser enfonsat per l'exèrcit nazi el 9 de setembre de l'any 1943 i els mariners supervivents van acabar passant 6 mesos sota règim militar a Caldes de Malavella. En les properes pàgines us n'expliquem la història però abans us repassem la cerimònia institucional.

L'associació "Corazzata Roma", formada per mariners supervivents, familiars i estudiosos del cuirassat Roma van convidar a través de l'ambaixada catalana a Itàlia a l'alcalde de Caldes de Malavella,

Salvador Balliu, per l'important paper que va tenir el nostre municipi en els esdeveniments posteriors a l'enfonsament.

L'alcalde va assistir als actes organitzats consistents en una trobada dels supervivents, 72 anys més tard, als quals es va lliurar una medalla commemorativa; un seguit de conferències, com la d'un almirall de la marina italiana; la inauguració d'un monument que la marina italiana ha instal·lat a la població en homenatge als mariners que anaven en el cuirassat "Roma"; i la inauguració del museu en què es recull informació diver-

sa sobre la història que envolta el vaixell, el seu final tràgic i el destí dels mariners supervivents, que va passar durant 6 mesos per Caldes de Malavella. En alguns plafons del museu es constata aquest fet.

Els mariners italians van transmetre a l'alcalde el bon record que tenen de la seva estada en el nostre municipi i dels caldens i alguns afirmen que fins i tot han tornat per ensenyar a la família el lloc on van passar mig any de la seva vida. L'associació "Corazzata Roma" té previst visitar Caldes de Malavella l'any que ve en el que serà un viatge de ben segur molt emotiu.

En primer terme, un supervivent del naufragi del cuirassat "Roma", l'almirall de la marina i l'alcalde Salvador Balliu.

L'almirall de la marina italiana donant explicacions davant de l'alcalde Salvador Balliu (dreta) i l'ambaixador de la Generalitat a Itàlia.

Estada de 1.000 mariners italians a Caldes de l'11 de gener al 5 de juliol de 1944

L'any 1944, Caldes tenia 2.300 habitants i va rebre de cop la visita de més de 1.000 mariners italians que havien fugit de l'atac dels alemanys just després de la rendició d'Itàlia. Els mariners es van instal·lar durant 6 mesos en els balnearis i altres allotjaments i van dur una disciplina pròpia d'un campament militar en temps de pau fins que la situació internacional els va permetre tornar a Itàlia. En aquestes línies expliquem la seva odissea fins a Caldes, la vida que van dur durant l'internament, els intents d'escapada, la seva estreta relació amb Caldes i els caldens en els seus temps de lleure i el retorn a casa, entre altres anècdotes.

SITUACIÓ HISTÒRICA

El 8 de setembre de 1943, en plena II Guerra mundial, Itàlia firma l'armistici amb els aliats segons el qual el país es rendeix. La Marina es desarma i es dirigeix el mateix dia cap a Malta per no caure en mans dels alemanys, que el dia abans eren els seus aliats. El dia 9, assabentats els alemanys de la rendició, surt de Marsella una esquadrilla d'avions amb l'ordre directa de Hitler d'interceptar i enfonsar les naus italianes. L'acció passa al Golf d'Alsinara, al nord de Sardenya. Els avions alemanys van fer servir unes bombes guiades per freqüència ràdio-elèctrica que serien les precursoras dels míssils. En van tenir prou amb dos projectils per enfonsar el "Cuirassat Roma", el buc insígnia de la flota. De les 2.021 persones que hi anaven, se'n van rescatar 622.

L'ARRIBADA I INTERNAMENT A LES ILLES BALEARS

La resta de vaixells que portava d'escorta, a falta d'ordres concretes, decideix canviar el rumb cap a les Illes Balears, buscant la protecció d'Espanya, que era un país neutral. Els torpediners "Impetuoso" i "Pegaso" arriben al port de Pollença però les autoritats espanyoles els autoritzen a fondejar només 24 hores. Els capitans, veient les excepcionals circumstàncies (envoltats d'enemics, sense ajuda d'Espanya i sense notícies de l'alt comandament italià) decideixen enfonsar els vaixells a unes

10 milles de la costa mallorquina. Els més de 400 mariners que conformaven la tripulació arriben de matinada a la badia de Pollença en bots de salvament o nedant enmig de la foscor. Diuen que al principi van ser rebuts a trets ja *En l'inventari de disponibilitats per allotjar-los, s'apunta que en el Balneari Vichy Catalan n'hi caben 497, en el Balneari Prats, 195, i en el Balneari Soler, 150. Per completar les 950 places necessàries, es va recórrertambé a la Fonda Ribot, amb 58 llits, i a l'Hostal Fabrellas, amb 50*

que es va pensar que era un intent d'invasió de l'illa. Per sort, uns mariners del "Pegaso" eren de l'Alguer i parlaven català. Es van diri-

gir als mallorquins demanant-los que no desapareixin. Les autoritats militars de l'illa es van fer càrrec de la tripulació del "Pegaso" i de l'"Impetuoso", repartint-los per l'illa en diferents aquarteraments a Sóller i Andratx, força precaris i amb deficiències de subministrament d'aliment.

Mentre això passava, els vaixells que havien rescatat els naufragats del cuirassat "Roma" van arribar a la base naval del Port de Maó (el creuer lleuger "Attilio Regolo", els destructors "Fusiliere", "Metragliere" i "Carabinieri" i el torpediner "Orsa"). Sumats als naufragats que ja havien recollit l'"Impetuoso" i el "Pegaso", es van rescatar 622 supervivents i 13 morts, que es van traslladar i enterrar al cementiri de Maó. Les autoritats espanyoles no van permetre partir als vaixells, que juntament amb els tripulants van ser internats.

Foto del "Cuirassat Roma" regalada per un mariner italià a en Josep Verdaguier.

LES GESTIONS PEL TRASLLAT A CALDES DE MALAVELLA

L'informe de la Direcció General de Seguritat al Ministre de Marina, a finals d'octubre de 1943, molt esbiaixat, va ser el detonant del trasllat d'una part dels internats a Caldes. s'hi deia que els italians havien estat rebuts hostilment, que es queixaven del menjar que els servien i que el llençaven. A primers de novembre, el Governador Civil de la Província de Girona rep instruccions del Ministeri de Marina de preparar l'allotjament per a un miler dels mariners als balnearis de Caldes, per la qual cosa es varen buidar de refugiats, bàsicament jueus que havien entrat clandestinament pels Pirineus fugint de la persecució nazi. En l'inventari de disponibilitats per allotjar-los, s'apunta que en el Balneari Vichy Catalan n'hi caben 497, en el Balneari Prats, 195, i en el Balneari Soler, 150. Per completar les 950 places necessàries, es va recórrer també a la Fonda Ribot, amb 58 llits, i a l'Hostal Fabrellas, amb 50.

Els propietaris dels establiments signen un contracte amb el cònsol general d'Itàlia a Barcelona, amb gran luxe de detalls. Per exemple: la suma de calories dels tres àpats (2.600 calories), la provisió de vi per als oficials, la temperatura de les habitacions (mínim de 16 °C), el cost de la pensió (18 pessetes

> Formació a la plaça del Balneari "Vichy Catalan" probablement el 3 de febrer, dia de la visita del Capità General de Catalunya, el general Moscardó. (Superior esquerra)

> Formació a la Plaça del Balneari "Vichy Catalan". A l'esquerra, un altar amb les banderes italiana i espanyola, probablement el 23 de març, data en què el bisbe de Girona, va fer una visita. (Superior dreta)

diàries, a pagar setmanalment pel consolat). El consolat subministra les mantes i l'exèrcit, els llits. Els mariners tenen dret a dos banys termals a la setmana i poden utilitzar totes les dependències annexes als balnearis. Aquests facilitaràn, a lloguer, la màquina de cinema, l'equip sonor i l'operador, mentre que el consolat subministrarà les pel·lícules que es projectaran tres vegades per setmana en sessió doble. El consolat instal·la en els balnearis una cantina que funcionarà pel seu compte amb gèneres proporcionats pel mateix Cònsol.

Les autoritats del Ministeri de Marina consideren més adient, internar a Caldes, les tripulacions dels auto-enfonsats "Pegaso" i

"Impetuoso", una bona part dels naufragats del "Cuirassat Roma" i quasi un centenar dels rescatats del "Destructor Vivaldi", enfonsat el dia següent, 10 de setembre de 1943, a l'estret de Bonifaci. La resta de tripulacions que no van ser enfonsades s'allotgen en els seus respectius bucs en el Port de Maó.

L'INTERNAMENT A CALDES DE MALAVELLA I LA RUTINA DE CADA DIA

El dia 8 de gener de 1944, el vaixell de transport "Tarifa" embarca 1.013 mariners italians a Pollença i Maó amb rumb al port de Barcelona. El dia 10, arriba a Caldes, amb tren, la primera expedició de 497 italians; el dia 12 n'arriben 493 i el 18, 83. Durant el febrer n'arriben un quants més, procedents de l'Hospital de l'Illa del Rei, on s'havien guarit de les cremades i ferides. La disciplina dels mariners en el camp, que al principi era "de concentració" però es converteix, al cap de pocs dies, en "internament". Depenia dels oficials i sots-oficials que comandaven els vaixells auto-enfonsats. Es formen dos batallons, un amb els mariners del "Vichy Catalan", i l'altre amb els allotjats en la resta dels establiments.

Es procura de tenir als mariners ocupats contínuament per evitar l'ociositat. Durant el matí es fan cursos de formació professional

Mariner al jardí del Balneari Prats.

Cinc mariners davant l'entrada del Balneari "Vichy Catalan".

propis de la Marina, amb els oficials capacitats com a instructors. Cada mariner ha d'assistir com a mínim a un curs de la seva elecció. La participació dels suboficials és opcional. Els oficials d'alt rang i, en especial els que són enginyers d'armes navals, fan classes als oficials subalterns. Després de la classe, abans del dinar, alineats i formats militarment, fan assemblea, amb lectura d'ordres, advertiments, recomanacions i lectura de càstigs per incompliments de les normes del camp. Els arrestats van a parar al calabós, instal·lat al semisoterrani, on hi havia el celler del Balneari Soler. La tarda es dedica a la formació esportiva. Els dijous i diumenges hi ha curses, partits de futbol i voleibol. Cada batalló té equip de futbol, de voleibol i d'estirar la corda. De les 5 a les 7 es permet la sortida lliure a Caldes. A les 8 és l'hora de sopar i a les 9 es passa llista sota el control de la Guàrdia Civil.

Curiosament, l'autoritat màxima era el sergent del poble, que tenia a les seves ordres mitja dotzena de guàrdies ja que no se'n van voler responsabilitzar ni el Ministeri de Marina ni la capitania general de Catalunya, ocupada en els Pirineus controlant l'entrada de "maquis" i combatents dels dos bàndols de la Guerra que intentaven traspasar la frontera.

El capità general de Catalunya, el General Moscardó va quedar sorprès i molt impressionat per la disciplina dels marins, que varen participar a la desfilada militar a la visita que va fer a Caldes de Malavella el 3 de febrer amb motiu de la "Fiesta de la Liberación", que celebrava el cinquè aniversari de l'entrada de les tropes de Franco al nostre poble, a les acaballes de la Guerra Civil. Per això, i a peticions del cònsol de Barcelona, es van alleugerir les condicions disciplinàries dels internats i se'ls va permetre la sortida de la població en un radi de tres quilòmetres.

També es va aconseguir permís per als oficials, amb grups reduïts

de desplaçar-se dos o tres dies a Barcelona, amb l'obligació de, a la tornada, presentar-se al sergent de la Guàrdia Civil. Els mariners també podien anar a Girona, en grups, amb el tren, i amb la condició que no fessin aldarull. Els dos caps del Camp es varen desplaçar a Madrid més d'una vegada, se suposa per rebre instruccions directes de les ambaixades aliades. Pel que fa a les visites a l'Hospital de Girona, per malaltia, previ informe del comandant metge, es feien acompanyats d'un sots-oficial. Cinc mariners varen ser ingressats a una sanatori de tuberculosos del Montseny per evitar contagis i dos cremats greus anaven a fer tractament a l'hospital de Barcelona.

LA RELACIÓ AMB CALDES I ELS CALDENCS

El cens de Caldes de Malavella el 1944 era d'uns 2.300 habitants.

L'estada del miler de mariners italians durant sis mesos va representar per al poble un fort impacte emocional, social i econòmic. Les relacions que es van originar entre els mariners italians i la societat calderina van ser realment intenses i perdurables. En general, van ser molt ben rebuts per la gent i el tracte que van dispensar-los va ser amable, la qual cosa va ser agraïda pels mariners.

Com hem comentat, a la tarda, els mariners francs de servei sortien de passeig i feien vida corrent entre la població de Caldes, amb escapades "clandestines" als pobles veïns. La majoria eren molt joves i van intentar fer amistat amb noies de Caldes. Tres d'aquestes relacions van arribar a ser tan profundes que es van formalitzar en matrimonis, motiu pel qual els mariners no varen voler ser repatriats a Itàlia fins a finals del 1946. Però

Grup de mariners a les escales de l'església de Caldes de Malavella

Equip de futbol dels mariners italians en el Camp de la Granja. Hi ha algun conegut de Caldes

en la majoria de casos, no va passar de ser una fugaç relació amistosa i/o amorosa de joventut. Cal destacar que aquestes relacions van provocar algunes disputes per gelosia amb els nois de Caldes. La tradició diu que en el poble i a la comarca hi ha més d'un descendent d'aquells mariners.

També hi va haver un altre tipus de relacions socials i econòmiques com l'assistència a festes populars i a llocs de diversió pública. En el Casino, hi havia projeccions de cinema italià, s'organitzaven sessions de ball i tenia una bona estufa, on passaven les fredes tardes d'hivern. Els oficials podien anar amb roba de país i els mariners, amb gran disgust per part seva, estaven obligats a vestir d'uniforme que per cert, el d'hivern no va arribar fins a finals de gener, del color blau de la Marina a excepció d'un jersei negre que va causar un cert enrenou ja que es considerava que tenia reminiscències feixistes.

Tot i la prohibició de la "Jefatura Provincial del Movimiento", que controlava políticament els mitjans i vetllava pels "bons costums", es va publicar clandestinament un butlletí periòdic, "Serra Sotto" (Sota l'hivernacle), escrit a mà, i que anava rodant pels diferents allotjaments. Es va constituir un equip de futbol que s'entrenava en el camp de Caldes i que un cop va vèncer els dubtes del Govern Civil, va anar a jugar a Lloret, a Maçanet i amb el Girona, el dia 20 de febrer, en un partit que va servir d'entrenament per al campionat de la "Copa del Generalísimo", segons notícia del diari "Los Sitios". Pel que sembla, devien ser força bons.

Al cap de poc temps de l'arribada, molt mariners varen començar a buscar-se un suplement monetari o alimentari amb feines esporàdiques en els mateixos balnearis. Una dotzena durant tot l'internament varen treballar a la cuina del "Vichy"; alguns feien tasques de manteniment, lampistes, llauners, paletes, i fins i tot amb els empre-

saris del poble a canvi d'un sou. També a fora, anant per les cases de pagès a ajudar a les feines del camp, pròpies de l'època, a canvi d'un bon àpat.

Com que no hi havia calefacció a les habitacions dels balnearis (estaven destinades només a la temporada d'estiu), els electricistes varen dissenyar unes rudimentàries estufes, construïdes amb un rajol i un tros de cable elèctric que feia de resistència que va provocar que la instal·lació es cremés per falta de potència. Es va provocar un greu conflicte en el qual va haver d'intervenir el Governador perquè l'empresa subministradora contractés més potència elèctrica al Vichy. En aquell temps hi havia força mancança d'electricitat ja que Franco encara no havia tingut temps d'inaugurar els "pantanos".

En aquella època de racionament i penúries va ser força complicat, especialment en el "Vichy", aconseguir la ració diària de 2.600 calories i va haver-hi algun conat d'insubordinació. Es va arribar a confeccionar un "menú diari", signat per la direcció del Balneari, en el qual es detallava amb gran luxe de detall els grams i calories dels elements que componien cada plat. El sergent era responsable del consum de tabac, que provenia de l'exèrcit. Mensualment li passava un informe amb el número total d'internats.

El retard del pagament setmanal de la pensió dels mariners als balnearis, va estar a punt de provocar un greu conflicte ja el director del "Vichy" va sentir "casualment" una conversa telefònica entre el cap del camp amb el cònsol italià, en la qual el primer reclamava l'enviament del diners. El cònsol li va aconsellar que intentés solucionar-ho amb diplomàcia ja que hi havia intenció de requisar els establiments i fer-los funcionar de manera militar. Aquestes intencions d'expropiació, posades en coneixement de la resta dels propietaris dels allotjaments, varen provocar

la consegüent alarma, que es va fer saber al Govern Civil. El cònsol de Barcelona, nomenat pel règim feixista de Mussolini, casualment, va ser substituït per un simpatitzant de la causa aliada que va solucionar amb diligència el tema dels pagaments.

ELS NOMBROSOS INTENTS DE FUGA

Una de les tasques que més feina va portar a la Guàrdia Civil van ser els intents de fuga del Camp. El més espectacular i massiu es va produir el 22 d'abril quan 21 mariners varen pujar en un tren de mercaderies a la nit. Alertada la Guàrdia Civil de la seva falta en el recompte, els varen capturar de matinada a l'estació d'Arenys de Mar. En les seves declaracions exposen que volien arribar al consolat alemany per tornar cap a Itàlia a lluitar. Després de passar per la presó de Girona, van acabar al camp de concentració de Miranda de Ebro (Burgos), lloc on anaven a parar tots els estrangers en edat militar i on el règim penitenciari era extremadament dur. Hi va haver una dotzena d'intents, de grups de 3 o 4. Pràcticament tots varen acabar malament ja que el control de la Guàrdia Civil dels pobles de la rodalia i de la policia fronterera feia molt difícil que donessin resultat. Tots varen acabar a Miranda de Ebro.

El únics a qui gairebé els surt bé van ser tres mariners hostatjats a la Fonda Fabrellas que amb bicicletes robades, una de les quals de dona, després de deixar una nota al seu cap. L'escrit demanava que endarrerís al màxim la denúncia a la Guàrdia Civil i l'informaven que anaven a Barcelona perquè el cònsol els passés a la Itàlia aliada per tornar a lluitar ja que estaven cansats i avorrits d'estar a Caldes. Encara que semblava impossible, varen arribar al consolat italià de Barcelona amb bicicleta. No obstant, el cònsol els va persuadir perquè tornessin a Caldes ja que sabia que l'internament estava a prop d'aca-

bar. Van tornar amb el cotxe del cònsol i aquest va tenir maldecaps per convèncer el sergent i Governador que no els deportés a Miranda de Ebro, al·legant que s'havien entregat voluntàriament. Varen tenir sort i varen continuar a la Fonda Fabrellas.

No només els mariners ho varen intentar. Pràcticament tots els oficials del camp, inclosos els dos capitans, amb l'ajuda del cònsol de Barcelona i els ambaixadors aliats de Madrid havien preparat un remolcador al Port de Tarragona per arribar a una cala entre Tossa i Lloret on s'embarcarien cap a Còrsega. No varen tenir sort: el remolcador va fer escala a Barcelona, per emplenar els cellers de carbó i els equipatges dels oficials que els havia carregat el cònsol italià. Els duaners del port de Barcelona, en un registre rutinari, varen descobrir les maletes on a més de roba i documentació, hi havia unes quantes pistoles. Les armes varen ser el motiu del fracàs i que l'intent de fuga quedés avortat.

PISTOLES I INDISCIPLINATS

La monotonia del camp es va trencar el dia que per una denúncia "anònima", el sergent es va assabentar que un mariner havia estat vist netejant una pistola i va ordenar practicar un rigorós registre als tres balnearis i les dues fondes, amb les forces als seves ordres (cinc guàrdies). Els caps dels mariners varen fer aparèixer quatre pistoles "Beretta" reglamentàries de la Regia Marina, juntament amb unes quantes caixes de munició. El sergent va quedar com un senyor i el comandament italià varen evitar problemes i van obtenir l'agraïment, per la seva col·laboració, de la màxima autoritat de la Vila.

També van anar a parar a Miranda de Ebro els indisiplinats. El 12 de maig, un sergent i un caporal es varen negar a anar a la formació de passar llista, enfrontant-se al superior que els va anar a avisar. Un al·legava que era ferit de guerra

i l'altre, que només obeïa a l'autoritat feixista. Varen acabar en el calabós del Balneari Soler i, al cap d'un parell de dies els van traslladar tot i la petició de l'ex-ambaixador de Mussolini a Madrid perquè els deportessin a Cartagena.

LA MORT TRÀGICA D'UN ITALIÀ A CALDES

El 7 d'abril, un camió de Castelló que tornava de la frontera de buit a portar taronges va atropellar dos dels interns a la Carretera Nacional de Madrid-França, a l'alçada de Franciac durant una sortida de tarda mentre ajudaven un altre camió que estava avarià a la cuneta. Un va morir i l'altre va quedar greument ferit. Aquest accident va provocar una desagradable discussió amb les autoritats espanyoles perquè no havien respectat les regles d'internament en allunyar-se del perímetre establert. L'endemà van enterrar el difunt al cementiri de Caldes en un nínxol comprat pel consolat italià de Barcelona. Al funeral hi va haver corones i molta gent. Els mariners italians i espanyols van portar les despulles, cobertes amb la bandera italiana, fins al cementiri municipal. Quaranta anys més tard, el 21 de novembre de 1984, les restes es van inhumar i traslladar al cementiri de Maó en el mausoleu on reposen els altres difunts de la nau "Roma" (13 rescatats del mar, 13 morts a l'hospital per cremades i ferides i, a partir d'aquella data, el mariner mort a Caldes). El consolat italià va retornar el nínxol a l'Ajuntament de Caldes.

L'HORA DEL RETORN: EL REI, O MUSSOLINI?

El dia 4 de juny els aliats havien entrat a Roma trencant les defenses feixistes i van continuar avançant cap el nord, pràcticament sense resistència. A les ambaixades aliades no els va costar gaire convèncer el govern espanyol que calia repatriar els mariners de Caldes i de Maó, amb garanties i respectat

la voluntat política de cadascun, fos feixista o realista, donant-los l'oportunitat de triar el bàndol on volien anar. Així, el 22 de juny, una comissió mixta espanyola va organitzar una votació individual en la qual es demanava a cada mariner que optés pel Govern Bonomi, al sud, o pel de Mussolini, al nord. En el vot hi figurava el nom i s'havia de signar. Molts mariners temien que la seva tria provoqués represàlies de la part contrària en les seves famílies que estaven a Itàlia. Les votacions van durar tot el dia fins a la tarda-nit sota la mirada vigilant de la Guàrdia Civil. El resultat del "referèndum" va ser de 923 a favor del Rei i 22 a favor de Mussolini. Tres es volien quedar a Caldes.

DE CAMÍ CAP A CASA I COMIAT EMOCIONANT

El dia següent, el 23, els que havien votat pel nord, abandonen el Camp, cap a Girona amb el tren, on els van lliurar el passaport i el bitllet per creuar la frontera per Portbou. Només en surten 21 ja que un té un atac d'apendicitis. Quan intenta sortir ja no pot ja que els alemanys han abandonat el control de la frontera, que ha tornat a mans dels francesos.

El 4 de juliol de 1944, la sortida de la resta era imminent. Els habitants de Caldes van celebrar un ball d'acomiadament, hi hagueren brindis, parlaments, felicitacions i adéus. L'endemà, el llarg tren amb més de trenta vagons (de mercaderies per als mariners i dos vagons millors per als oficials i suboficials), estava preparat a l'estació de Caldes. Estaven guarnits en verd i omplerts, a l'exterior, de cartells referits a Itàlia, la Marina i també Espanya. Dues grans banderes italianes estaven col·locades als dos costats de la locomotora. Tota la vila va anar a acomiadar-los a la carretera que porta a l'estació. A les 4, el cap d'estació va donar el senyal de sortida. Quasi tots els ulls brillaven d'emoció. Molts no

van poder contenir les llàgrimes i hi havia un esvalot de mocadors voleiant.

El tren va creuar Espanya, amb parades d'avituallament a Barcelona, Saragossa i Madrid, va trigar quatre dies. El dia 9, arribaven a Algesires i, a l'altre banda de la badia, a Gibraltar, els esperava per embarcar-los el Creuer de la Regia Marina "Duc d'Aosta". Curiosament, el camí de tornada el varen fer pel Golf d'Alsina on onze mesos abans els havien enfonsat, i van desembarcar al Port de Taranto on molts d'ells varen continuar enrolats a la Regia Marina.

EL PAPER DE L'AJUNTAMENT EN LA CERCA DE SUPERVIVENTS I EN LA CORRESPONDÈNCIA DELS MARINERS

L'Ajuntament de Caldes de Malavella, va tenir un rellevant paper durant l'internament dels mariners ja que la Creu Roja Internacional, amb seu a Ginebra i a través de la Creu Roja Espanyola, i cosa estranya, aparentment sense intromissions ni control dels poders civil i militar, va ser el responsable de la verificació de les llistes de desapareguts i de buscar els possibles supervivents entre els mariners internats. S'entregaven còpies de les llistes en els caps de camp i aquests

investigaven entre les tripulacions si coneixien els noms, si eren vius o els havien vist morir durant el combat naval. Desgraciadament, es varen donar pocs casos de supervivència. L'Ajuntament preparava un informe de la situació de cada nom i el remetia a Ginebra, des d'on es comunicava als familiars d'Itàlia. Va ser, també, el responsable de la correspondència dels mariners amb les seves famílies, que es feia amb targetes subministrades per la Creu Roja Internacional, amb un model normalitzat, en les quals estava permès escriure informació sobre l'estat de salut i només una dotzena de paraules. No s'acceptaven cartes amb paper normal i corrent, ni sobres. Al començament de l'internament alguns mariners ho varen intentar i els les van retornar.

EL VINCLE PASSATS ELS ANYS

Deixant de banda els tres casos coneguts de matrimonis, les relacions d'amistat varen continuar per part d'alguns mariners amb famílies de Caldes, que fins fa poc encara es cartejaven. Alguns varen tornar visitar-les aprofitant les vacances. El Balneari Vichy Catalan va hostatjar, més tard, molts mariners acompanyats de la família a qui ensenyaven on havien passat una part de la guerra. El 1992, un grup de mariners de l'"Impetuoso" hi va deixar una placa amb la llegenda "Nosaltres mariners de l'"Impetuoso" hem tornat, passats 49 anys, a aquesta bonica terra de Caldes de Malavella, que en aquell temps, ara llunyà, ens va veure joves". ■

> Retall d'un diari italià de l'època amb la foto d'uns grup d'italians. (Imatge superior)

> Grup de mariners a la bassa de Can Roig (Imatge inferior)

Joan-Lluís Lluís i Mònica Boixader són una parella que, l'un de la Catalunya Nord i l'altra de Mollet del Vallès, han trobat a Caldes de Malavella un punt de confluència. En Joan-Lluís Lluís és un dels escriptors en català més brillants i polifacètics, amb un gran domini del llenguatge i amb un estil molt personal. La Mònica es deixa impregnar cada moment per la literatura, que ha esdevingut una autèntica forma de viure per a ella. Parlem amb els dos en aquesta entrevista.

Joan-Lluís Lluís Perpinyà, 1963

Com és que estant tan a prop físicament estem tan lluny referencialment les dues Catalunyaes?

El motiu és que des de fa 350 anys hi ha una frontera que ha separat una població. Així, Catalunya Nord ha mirat cap a França i la Catalunya Sud ha estat més centrada en sí mateixa, encara que aquest esforç d'autocentrament necessari per resistir l'embat de l'estat espanyol ha fet que no mirés prou al nord. Les distàncies són elàstiques i una prova d'això és que hi ha la mateixa distància de Girona a Perpinyà que de Girona a Barcelona però els catalans del sud no tenen aquesta percepció. Això no passa al País Basc. És una qüestió personal trencar fronteres i veure que no estem tan lluny.

Quin és la visió que tenen els catalans del nord del procés independentista?

Al contrari del que m'esperava, al gent no té un rebuig jacobí sinó que hi està receptiva. Ara bé, ho veuen amb escepticisme, com a una cosa que no es farà realitat.

I quin és el teu punt de vista?

Jo ho veig com a una cosa meravellosa. El que estem vivint és el moviment social més gran a Europa capaç de mobilitzar-se repetidament. Hauria de servir per espolsar-nos el sentiment d'inferioritat. El català no és en el món una llengua petita. És de les 100 més parlades d'un total de 5.000. El que necessita és un estat independent que li vagi a favor.

Com va sorgir el teu interès cap a la cultura catalana?

Els meus pares tenen arrels catalanes del sud i fins als 20 anys el meu pare era l'única persona amb qui parlava en català. I a sobre, el meu

pare em parlava poc! Era un català amb mancances, una barreja de rossellonès i gironí amb gal·licismes. A l'escola, ningú no parlava català. De fet, els càstigs tan forts que les escoles aplicaven als alumnes que el parlaven van fer que en 60 anys acabessin amb el català.

En el meu cas, potser passivament pels orígens familiars, al liceu fèiem una hora setmanal optativa en què parlàvem de coses de Catalunya. Vaig veure un diccionari i va ser quan em vaig adonar que la cultura catalana té una gramàtica!

Quina és la situació de la cultura catalana a la Catalunya Nord?

És un desert amb un cactus per aquí i allà perquè l'estat francès ho ha volgut així, amb repressions promogudes per la democràcia que han conduït a la folclorització del català. Els catalans del nord tenim la Catalunya del sud com a una

possibilitat individual de recuperar-nos. Jo, personalment, vinc aquí per abeurar-me, oxigenar-me. Crec que acabaré vivint aquí. És addictiu poder viure més o menys en català. Catalunya té moltes coses per oferir i per integrar-s'hi.

Així, en Joan - Lluís ha aprofitat les opcions que ell mateix començava a oferir el sud i ha desenvolupat la seva carrera com a periodista, escriptor i traductor mirant cap a l'altra banda de la frontera (treballant al setmanari *El Punt Catalunya Nord*, l'any 1990, com a corresponsal a *El Punt per Catalunya Nord* i França, col·laborant a *Presència*, *Vilaweb* i publicant les seves obres i traduccions a la Catalunya del sud). Des de 2005, és responsable del Servei de Llengua i Cultura a la Casa de la Generalitat de Catalunya a Perpinyà.

Com comença el teu interès per escriure?

És una vocació ja que vaig començar a escriure als 13 anys en francès fins que vaig recuperar la meua part catalana. Sóc el primer

escriptor de la Catalunya Nord que publica el seu primer llibre a Barcelona ja que hi ha un complex d'inferioritat. El fet però és que el 95% dels llibres que escric es ven al Principat. En principi em van veure com un animal exòtic, com a un català del nord que parlava en català.

En la teua obra ha estat qualificada de creativa i original i toques molts registres...

Jo no puc entendre la literatura de cap més manera que creativament. El que sento és el que faig. M'aboco a les idees que m'enamoren. Per això seria incapaç de treballar per encàrrec.

I com et posicionen davant les traduccions?

M'ho agafo com a un exercici d'estil. Busco l'equilibri d'expressar en una llengua el mateix que s'expressa en una altra. Per mi és un repte i m'ho passo bé. Tinc una visió antiuniversitària perquè guardo més fidelitat al lector, perquè es faci seu el text, que no pas a l'autor. ■

Mònica Boixader

Mollet del Vallès, 1991

D'on ve la teua afició per la literatura?

No puc imaginar un començament. Sempre ho he portat amb mi. A la biblioteca de petita sempre em quedava fins al final quan tancaven. Sense literatura no seria jo. M'agrada i m'he esforçat perquè formés part de la meua vida. Davant de les dues opcions, trio abans un llibre que no pas la televisió. No és la tria més còmoda però és el que sento.

Tens algun referent de quan eres petita?

Per mi, un llibre que va suposar una revelació com a molts de la nostra època (aproximadament cap als 13 anys) va ser "El mecanoscrit del segon origen".

Fa uns anys vas organitzar unes tertúlies literàries a Mollet del Vallès. Per quin motiu?

Sí, tenien el nom de "El rave aja-gut" i es van fer entre l'any 2011 i 2012. Convidava autors i posteriorment, després de la xerrada, proposava la lectura d'alguna obra seva. El primer escriptor convidat va ser caldenc: en Joaquim Carbó! La meua motivació era oferir una opció cultural ja que es feien poques coses a la meua ciutat. Però per mi era sobretot una manera de conèixer els autors i saber què els representava el fet d'escriure.

Has guanyat en les dues ocasions que t'has presentat al Concurs de narrativa Curta L'Illa-Vadelletra

LLIBRES, TRADUCCIONS I PREMIS

Joan - Lluís Lluís

Llibres escrits

Els ulls de sorra (1993), *Vagons robats* (1995), *Cirera* (1996), *El crim de l'escriptor cansat* (1999), *Conversa amb el meu gos sobre França i els francesos* (2002), *El dia de l'ós* (2004, Premi Joan Crexells), *Pascal Comelade i Arsène Lupin, les proves irrefutables d'una enginyosa mistificació* (2005), *Diccionari dels llocs imaginaris dels Països Catalans* (2006) *Aiguafang* (2008, Premi Crítica Serra d'Or), *Xocolata desfeta, exercicis d'espill* (2010), *A cremallengua, elogi de la diversitat lingüística* (2011) i *Les cròniques del déu coix*, (2013, Premi Lletra d'Or).

Traduccions

Comte de Mirabeau: La cortina aixecada o l'educació de Laure (1996). Traduit del francès.
Els Shadoks, dibuix animat de Jacques Rouxel, cinquanta episodis (1999). Traduit del francès.
Titeuf, dibuix animat de Zep, vint-i-cinc episodis. (2003). Traduit del francès
Félix Féneón, Notícies de tres ratlles (2012). Traduit del francès.
Joanot Martorell i Joan de Montpalaú: Lletres de batalla, col·lecció Tast de Clàssics (2014). Adaptat del català medieval al català modern.
Joan Bodon: El llibre dels finals (2015). Traduit de l'occità.

Mònica Boixader

- Traducció gallec-català de *La venedora de paraules*, de Séchu Sende i treballant en un altre projecte per Adesiara editorial.
- Correctora per Club Editor.
- Conducció del Club de Lectura de Sant Fost de Campsentelles.
- Guanyadora el 2013 de la IV edició del Concurs de Narrativa Curta L'Illa-Vadelletra per "Els morts de les places".
- Guanyadora el 2015 de la VI edició del Concurs de Narrativa Curta L'Illa-Vadelletra per "Quan va arribar l'arbre".

Va ser l'any 2013 per "Els morts de les places" i com a resultat de guanyar vaig participar-hi l'any 2014 com a jurat. Aquest 2015 m'hi he tornat a presentar i he guanyat amb "Quan va arribar l'arbre". Les dues són històries que em semblen iguals, amb alguna cosa irreal, com un arbre que parla o morts que també parlen. Els premis m'han servit per adonar-me que em puc presentar a premis amb més projecció. És com si se m'hagués posat en verd un semàfor i ara pugui continuar.

Has tingut una experiència molt intensa al voltant d'Anna Dodas, una poetessa poc coneguda. Explica'ns-ho.

Tot va venir quan amic feia una peça teatral i em va assignar el paper d'Anna Dodas. Vaig conèixer el seu llibre "El volcà" i la seva mort tràgica. Vaig trobar estrany que estigués oblidada. A partir d'aquí, vaig visitar la seva família per investigar-ne l'obra i he trobat diferents textos narratius. He escrit articles i he fet i faré xerrades

reivindicat-la. He hagut de crear una barrera entre ella i jo perquè ho vivia massa però l'última presentació que vaig fer vaig saber tenir-hi una distància sana. Tinc previst d'escriure una novel·la molt lliure per deixar constància de com era ella.

Una altra vessant de l'escriptura són les biografies...

Sí, tot va començar quan una noia m'ho va demanar directament. N'hi ha una mancança a Catalunya i vaig pensar que calia aprofitar-ho. He batejat el servei amb el nom d'"Una història meravellosa". M'ho agafo de manera literària. És com si les persones et posin una novel·la al davant i jo l'he de reescriure. De moment he fet relats curts de períodes concrets de persones però hi ha gent que té escrita tota la seva vida!

I també t'has estrenat traduïnt amb "La venedora de paraules", de Séchu Sende. D'on va venir la possibilitat?

Per casualitat van passar l'encàrrec a en Joan-Lluís i com que sé gal·lec-portuguès, vaig fer-me'n càrrec. Em semblava imprescindible que existís en català. Parla de la situació del gal·lec i de com el castellà l'està dissolent. Ens pot passar també als catalans encara que estiguem més optimistes davant d'aquesta possibilitat. És una eina literària per salvar-nos de la tragèdia que una llengua i una cultura es morin.

A més, també fas col·laboracions a diferents mitjans...

Sí, faig col·laboracions quan sento que he d'explicar alguna cosa a Núvol, Catorze i Auriga.

Quins projectes de futur tens?

Fer més traduccions del gal·lec-portuguès, continuar amb les històries meravelloses i amb el projecte de difusió de l'obra de l'Anna Dodas, presentar-me a premis literaris i escriure novel·les. ■

**TU TENS
UNA HISTÒRIA MERAVELLOSA
PER EXPLICAR...**

*Les teves memòries,
la vostra història d'amor,
un moment important...
Deixa escrit per tu i pels
que estimes allò que no
vols que es perdi mai.*

*

Mònica Boixader
Biògrafa
Caldes de Malavella
676 635 893
monica.boixader@gmail.com

...LA TEVA.
Nosaltres l'escrivim

Aquest número de l'Aquae va atapeït i, malgrat que hi ha hagut molts actes d'agost ençà, l'espai ens obliga a resumir-los en una pàgina. Podeu veure'n més fotos al web de l'Ajuntament (www.caldesdemalavella.cat)

FESTA MAJOR 2015

● La Festa Major 2015 va ser un gran èxit de participació malgrat la pluja del divendres que va afectar la celebració del pregó i de les havaneres. La resta d'activitats es van fer en els llocs previstos i amb una nombrosa assistència de públic. La regidoria de Festes agraeix la implicació dels Joves Intrèpids, col·laboradors i entitats per haver fet possible una de les festes més llüdes i participatives de la comarca.

ONZE DE SETEMBRE I VIGÍLIA

● L'Onze de setembre es va celebrar l'Aplec de Terra Negra i l'ofrena floral en memòria d'aquells que lluitaren en defensa de les llibertats i de la democràcia per a Catalunya. Els avis de la "Casa Rosa" van fer el dinar de germanor i un grup organitzat per l'ANC va anar a la Via Lliure de Barcelona. El dia abans, el Grup Musical Calidae va oferir un concert, l'ANC va organitzar la Marxa de les Torxesi l'Agrupació de Sardanistes va organitzar una audició de sardanes.

SANT MAURICI

● L'Aplec de Sant Maurici, el 22 de setembre, va ser especialment concorregut malgrat celebrar-se entre setmana (dimarts). La missa, les sardanes, el Ball de l'Hereu Riera i l'arrossada popular van conformar un aplec multitudinari, distès i festiu. La guanyadora del Ball de l'Hereu Riera ha estat enguany la Laura Pous que va acabar gairebé exhausta després d'un ball molt disputat. Felicitats! L'Agrupació de Sardanistes va organitzar-ne els actes.

FESTA DE SANT GRAU

● Els dies 3 i 4 d'octubre es va celebrar la 43a Festa del barri de Sant Grau, amb rés del rosari i misses en honor a Sant Grau i a la Mare de Déu del Remei i l'audició de sardanes. L'acte va ser organitzat per l'Associació de Veïns del Barri de Sant Grau amb el suport del Consell Parroquial. El dia abans, la Societat Gastronòmica de Caldes va organitzar un sopar i un ball.

FIRA DE L'AIGUA

● El dia 4 d'octubre passat es va celebrar l'11a Fira de l'Aigua i del Benestar. Novament va ser una festa multitudinària amb gran varietat d'activitats. Les novetats d'enguany van ser la inauguració de les Termes Romanes i els Happy Food Trucks, que van oferir menjars diversos i música en directe. Gràcies a tothom qui va col·laborar en l'organització!

Calendari

GENER

Dia 5: Cavalcada de reis
Dia 23: Aplec de Sant Sebastià
Dia 31: Botineteja

FEBRER

Dia 13: Carnestoltes

MARÇ

Dia 6: Fira de la Terra-Festa de Sant Antoni

ABRIL

Dia 22: Revetlla de Sant Jordi
Dia 23: Sant Jordi
Dia 30: Festa de la Malavella
Dia 24: Arrossada popular a Franciac

MAIG

Dia 8: Aplec de la sardana
Festival de teatre Toca Riure

JUNY

Dia 12: Fira d'Oportunitats
Dia 23: Revetlla de Sant Joan

JULIOL

Glopets d'Estiu
Del 5 al 9 d'agost: Festa Major

AGOST

Del 5 al 9 d'agost: Festa Major
Glopets d'Estiu i Visites teatralitzades

SETEMBRE

Al llarg del mes, Visites teatralitzades
Dia 11: Diada Nacional de Catalunya
Del 16 al 18: Festa Major de Franciac
Dia 22: Aplec de Sant Maurici

OCTUBRE

Dia 1: Festa de Sant Grau
Dia 1: Trobada gegantera
Dia 2: Fira de l'Aigua
Dia 3: Aplec de Sant Grau

NOVEMBRE

Dia 13: Fira d'Oportunitats
Al llarg del mes, Festival de teatre amateur Emili Bota

DESEMBRE

Dia 18: Mercat de Nadal

Activitats de Nadal

● Amb l'arribada del Nadal, és el moment de la celebració de diverses activitats tradicionals. Ens referim al Mercat de Nadal, amb parades de productes artesans, alguns relacionats directament amb les festes de Nadal, el Concurs d'aparadors de Nadal i la recollida de joguines de segona mà organitzada, com cada any per la Creu Roja de Llagostera. Fem

una menció especial a la Marató de TV3 ja que entitats i Ajuntament desplegaran una gran nombre d'activitats solidàries al llarg del desembre al voltant de la diabetis i l'obesitat.

Podreu seguir totes les activitats que us hem esmentat en aquesta notícia en programes específics que rebreu a casa vostra. Us animem a participar-hi!

14a Fira d'Oportunitats

● El 15 de novembre passat es va celebrar la 14a Fira d'Oportunitats, una trobada d'intercanvi, venda i regal de tota mena d'objectes de segona mà que ha anat agafant volada any rere any i s'ha convertit en un autèntic mostrador d'objectes ben variats que els propietaris ja no fan servir i els ofereixen altres persones que en puguin treure un profit. La particularitat d'aquesta fira és que els paradistes, per participar-hi, hi fan una aportació en forma de d'aliments de primera necessitat que es lliuren a l'estand que Càritas de Caldes a la fira

mateix. Els visitants que van visitar la Fira també van poder poder col·laborar-hi. En total es van van recaptar 276,275 Kg d'aliments i 47,5 € en metàl·lic que Càritas Paroquial de Caldes de Malavella destinarà a les persones necessitades del nostre municipi. El detall dels aliments va ser el següent: Llet, 70 L; arròs, 50 kg; llegum seca, 45,9kg; pasta, 42,5kg; varis, 22,250kg; tomàquet de pot, 11,6kg; sucre, 6kg; galetes, 4,8kg; farina, 3,5kg; sal, 4kg; peix, 2,725 kg; i cereals, 2kg. Gràcies per la vostra participació i col·laboració.

Premiats del 16è Ral·li fotogràfic

Us presentem les fotografies guanyadores Ral·li fotogràfic de Caldes de Malavella, organitzat per l'Ajuntament, que es va celebrar el diumenge 4 d'octubre en el marc de la Fira de l'Aigua:

Tema 1, categoria adults, “Ombres i penombres” (Premi PGA Catalunya Resort): **Miquel Planells** (250 Euros).

Tema 2, categoria adults, “Imatges vinculades a les Termes Romanes” (Premi PGA Catalunya Resort): **Pere Aurich i Planas** (250 Euros).

Tema 3, categoria adults, “Els plàtans de Caldes” (Premi Ajuntament de Caldes): **Rosa Maria Ais i Garcia** (250 Euros).

Tema A, categoria menors de 18 anys, “El retrat. Els joves, la seva participació en les activitats de Caldes de Malavella” (Premi Copisteria Cassà): **Brisny Nicol Pineda i Oliva** (Material fotogràfic per valor de 50 €).

Tema B, categoria menors de 18 anys, “Imatges vinculades a les Termes Romanes i entorns immediats” (Premi Copisteria Cassà): Gerard Buendia i Mas (Material fotogràfic per valor de 50 €).

Tema C, categoria menors de 18 anys, “Imatges que incorporin els reflexos” (Premi Ajuntament de Caldes): **Alba Calderon i Dilmé** (Material fotogràfic per valor de 50 €).

Els guanyadors. D'esquerra a dreta, Rosa Maria Ais, Pere Aurich, Miquel Planells, Gerard Buendia, Alba Calderon i Brisny Nicol Pineda.

Mostra d'art "3 de Caldes"

• El cap de setmana de la Fira de l'Aigua (del 2 al 4 d'octubre) el Casino va acollir la sisena edició de la Mostra d'art "3 de Caldes", una exposició organitzada per l'Ajuntament que vol promocionar els artistes del nostre municipi. Enguany van mostrar les seves obres Irene Agrafojo (ceràmica), Carles Carreras (fotografia) i Santi Mas (gravats).

Mostra de teatre Emili Bota

• Caldes va acollir durant l'octubre i el novembre la Mostra de teatre amateur "Memorial Emili Bota" amb les actuacions del Grup de Teatre Traspunt de Caldes, de Toc de teatre de Celrà, del grup de teatre El mirall de Blanes, del grup Teatre centre d'Arbicoes de Celrà i de Carisma teatre, de Caldes. La Mostra està organitzada per l'Ajuntament de Caldes de Malavella, Carisma Teatre i el Grup de Teatre Traspunt, amb el suport de la Casa de Cultura de la Diputació de Girona i la Federació Teatral Amateur Gironina.

Diner (molt) negre, de Traspunt Teatre

Actrius de Carisma Teatre, vestides i maquillades per a l'ocasió, en el dia de la representació de "Cabaret, va de dones". Estan acompanyades per la regidora de Cultura, Mercè Rossell

Èxit de les visites teatralitzades

• Les visites teatralitzades d'aquest estiu han assolit els 450 assistents, amb molt bona acceptació. L'espectacle d'enguany, "Tot Termes", es va centrar en les Termes Romanes i l'ermita preromànica de Sant Grau. Van conduir les sessions el grup de teatre "Guies ufisials que enguany, amb la novetat de la incorporació d'un nou personatge: la Swellen.

El Balneari Prats hi va col·laborar amb un petit aperitiu i un tastet de cava a les seves instal·lacions i diversos establiments i comerços oferien descomptes del 10% en els seus serveis amb la presentació del tiquet. L'any vinent se celebrarà el 15è aniversari de les visites teatralitzades amb la intenció de fer-les tant o més exitoses que les d'aquest any.

Visites culturals gratuïtes (JEP)

• L'Ajuntament va organitzar una visita guiada a les Termes Romanes el dissabte 10 d'octubre i la visita guiada "Del Camp dels Ninots a l'actualitat", el diumenge 11. Per altra banda, el 10 d'octubre es va fer un tram de l'antic camí de Tossa a Santa Coloma, a l'entorn de l'ermita de Santa Seclina. Es tracten d'iniciatives fruit de l'adhesió de Caldes a les Jornades Europees del Patrimoni (JEP) a Catalunya, que compten amb el suport de l'Associació Catalana de Municipis i, a Caldes, també d'Atri. Cultura i Patrimoni, del Centre de Recerques Arqueològiques de Caldes, de l'Institut Català de Paleoeologia Humana i Evolució Social (IPHES) i del Centre d'Estudis Selvatans.

Un repàs dels Glopets d'Estiu 2011-2015

Els Glopets d'Estiu de Caldes de Malavella, que van tenir el seus inicis l'any 2008, s'han anat consolidant al llarg del temps com a una oferta d'activitats lúdiques i culturals ideals per parar la fresca i gaudir de les hores lliures de què disposem a l'estiu. Intentant, a més, de promoure els artistes caldens. Aquí us oferim un repàs del que han donat de sí els últims 5 Glopets d'Estiu:

2011

Concerts als Jardins d'en Pere Vidal: Maria Rodés / (é)lena / Pau Vallvé.

Concerts als Jardins de les Termes Romanes: Orquestra Jove de la Selva / Grup Musical Calidæ.

Espectacles a la Biblioteca: Charli Mag (màgia) / The Dandy Clowns (titelles) / Fes-t'ho com vulguis (pallassos).

Cinema al carrer: "Shrek, el capítol final" / "El Oso Yogui".

2012

Concerts als Jardins d'en Pere Vidal: Joan Colomo / The Mammelles

Concerts als Jardins de les Termes Romanes: Manel Camp i Llibert Fortuny / Orquestra Jove de la Selva.

Espectacles a la Biblioteca i al Teatre: Contasons (contacontes) / Xevi Compte (demostració musical i de sons per a nens).

Cinema al carrer: "Els barrufets" / "Sherlock Holmes. Juego de sombras".

2013

Concerts als Jardins d'en Pere Vidal: El Chico con la espina en el costado / Tom Hagan / Maria Rodés, Ramon Rodríguez i Martí Sales.

Concerts als Jardins de les Termes Romanes: Moncho / Pep Poblet i Nito Figueras / Jove Orquestra de Cassà de la Selva.

Espectacles a la Biblioteca i al Teatre: Pep Contes (contes musicals) / Joan Boher (contes).

Cinema al carrer: "Madagascar 3. De marxa per Europa" / "Lo imposible".

2014

Concerts als Jardins d'en Pere Vidal: Rattle Toys / Egon Soda / Miqui Puig.

Concerts als Jardins de les Termes Romanes: La Vella Dixieland / La Selva Jazz Band / Orquestra Jove de la Selva.

Espectacles i tallers a la Biblioteca i al Teatre: Pau Cabruja (taller de música electrònica) / Mag Selvin (màgia per a infants) / Ruskus Patruskus (espectacle infantil) / "1714. Crònica d'un segle" (musical dramàtic).

Cinema al carrer: "Els Croods" / "Frozen. El regne del gel".

2015

Concerts als Jardins d'en Pere Vidal: Ferran Palau / Joana Serrat / Marisol Uceda i Àlex Verdaguer.

Concerts als Jardins de les Termes Romanes: Antoni Mas i Indira Ferrer Morató / La Selva Jazz Band / Grup musical Calidæ.

Espectacles a la Biblioteca i al Teatre: Joan Bentallé (espectacle infantil) i Sílvia Cadanet i Emilio Sánchez (ajornat al mes de novembre a causa de la pluja).

Cinema al carrer: "Como entrenar a tu dragon 2" / "8 apellidos vascos" / "Els pingüins de Madagascar".

El principi de curs i les noves cares

NOU CURS...

A l'Àrea de Joventut iniciem un nou curs amb l'objectiu principal de donar continuïtat als projectes que han funcionat durant els últims anys i introduir noves propostes.

Comencem preparant les **Tardes Joves**, la programació mensual d'activitats dirigides als joves. Proposem jornades esportives a l'Escola Sant Esteve i activitats lúdiques relacionades amb el joc, la cuina o l'art. Aquestes activitats neixen gràcies a les propostes que realitzen els joves, tant al propi Espai Jove com en els Punts d'Informació Juvenil al SES Caldes.

Durant el mes d'octubre, l'activitat estrella va ser la sortida a Port Aventura per la festa Halloween, que va donar resposta a una demanda reiterada dels joves en els últims anys. Ens ho vam passar d'allò més bé!

També comencem el curs col·laborant em el SES Caldes amb totes les accions que hi duem a terme:

- El **Punt d'Informació Juvenil**: una vegada al mes, portem l'Espai Jove al pati de l'Institut amb la intenció de rebre propostes i informar de les novetats pel que fa a projectes, activitats o sortides.

- El **Joc de Ca la Romana**: fem una sessió dinàmica als alumnes de 1r d'ESO per tal que coneguin

l'Àrea de Joventut i l'equipament juvenil.

- Dinàmiques de **Participació a l'Aula**: realitzem sessions als alumnes de 3r i 4rt d'ESO per introduir-los el món de la participació i l'associacionisme; amb la intenció que neixin projectes com ara l'Skatepark.

- El **Reforç educatiu**: el servei atén 15 joves de l'Institut amb dificultats educatives, amb la recent incorporació de la Carme Claramunt com a professora del reforç educatiu, psicòloga, mestra en educació primària i especialitzada en dificultats d'aprenentatge.

La Carme amb joves

I NOVES CARES!

Si veniu a l'Espai Jove, podreu retrobar o conèixer les noves professionals de Joventut:

- **Núria Riuró**: 27 anys, educadora infantil, pedagoga i estudiant del màster en Psicopedagogia Sociolaboral. Va començar a treballar com a dinamitzadora juvenil l'any 2012 i, després d'uns mesos fora, exerceix de tècnica de Joventut des del

mes de juliol.

Les seves funcions són les de dissenyar, implementar i avaluar projectes i programes, la coordinació amb departaments i agents del territori i l'orientació i seguiment a joves.

- **Ariadna Montoya**: 23 anys, educadora infantil i estudiant del grau en Pedagogia. Es va incorporar a l'Àrea el mes de juny passat, és caldenca i ha participat activament en entitats com l'Esplai Sant Esteve i els Joves Intrèpids.

Les seves funcions són les de dinamitzar l'Espai Jove i les activitats, fer orientació i seguiment a joves i implementar els projectes de l'Àrea.

Ens trobareu al Punt d'Informació Juvenil a Ca la Romana tots els matins de 10 a 1 i els dilluns i dimecres, de 4 a 7 de la tarda per assessorar i orientar a joves en matèria d'ocupació, formació, habitatge, salut, lleure, mobilitat internacional, participació... També a l'Espai Jove, de tardes, de dilluns a divendres, de 4 a 8.

Així doncs, a Joventut comencem un nou curs amb moltes ganes i amb molta feina per fer! ■

PER A MÉS INFORMACIÓ:

Ca la Romana - Espai Jove ■ Plaça de l'Ermida de Sant Grau s/n 17455 Caldes de Malavella ■ Tel: 972 48 02 66 ■ calaromana@caldesdemalavella.cat Web: <http://www.espaijove.caldesdemalavella.cat> [/ca.laromana](https://www.facebook.com/ca.laromana) [@CaldesJove](https://www.instagram.com/CaldesJove)

Dos nous projectes per a l'any 2016

1. MÉS ENLLÀ DE LA FICCIÓ: CICLE DE XERRADES NO LITERÀRIES

• Volem organitzar, de manera periòdica, xerrades i activitats complementàries que tractin temes especialitzats, no exclusivament literaris: astronomia, música, filosofia, etc. pretenem obrir l'oferta informativa a nous públics i fomentar el nostre fons bibliogràfic més tècnic. Podeu fer-nos suggeriments.

2. CLUB DE LECTURA JUVENIL

• Reprenem el nostre antic projecte de crear un club de lectura juvenil i ho fem conjuntament amb l'Espai Jove. La idea és gaudir junts

de la lectura, compartint opinions. Escollirem conjuntament novel·les, còmics, etc. i planejarem activitats paral·leles: programes de ràdio, pel·lícules, trobades gastronòmiques... Tenim moltes idees al respecte. El nostre primer objectiu són els joves d'entre 12 i 16 anys. Podeu inscriure-us o demanar informació a la biblioteca o a l'Espai jove. Tot és gratuït.

Volem fer la primera trobada el mes de gener i proposem la lectura del primer llibre "Els Jocs de la fam" però estem obertes a totes les propostes. Encara no sabem la periodicitat de les trobades, dependrà de la disponibilitat dels joves.

Glopets d'Estiu

• El Jardí d'en Pere Vidal va ser l'escenari dels Glopets d'Estiu de juliol organitzats per la Biblioteca. Ferran Palau, membre del grup Anímic, va encetar el cicle el 3 de juliol amb "Santa Ferida", un

disc carregat de poesia, tant bonic com desangelat, amb un concert envoltant i especial.

El divendres 17 de juliol va ser el torn de la Joana Serrat, que a través del seu últim disc, "Great

Dear Canyon" (2014), va desplegar el seu pop-folk d'aire americà. Van tancar els glopets musicals, el dissabte 25 de juliol, Mari-sol Uceda i Àlex Verdaguer, amb l'espectacle "Els nostres músics. Cançons de pel·lícula", un recull de bandes sonores de pel·lícules.

Les activitats de la Biblioteca a l'aire lliure van continuar el 10 de juliol amb l'espectacle infantil "El llapis màgic amb el professor Meravelles". L'altra activitat infantil del dia 24, a càrrec de Sílvia Cadanet i Emilio Sánchez, es va suspendre a causa de la pluja.

Els Glopets d'Estiu a la Biblioteca han estat, en definitiva, una bona manera de prendre la fresca de forma gratuïta i amb bons espectacles de música i per a infants.

L'apartat de Cal Ferrer fa un repàs en aquest número de les actuacions que s'han fet en els últims anys de Glopets d'Estiu, tan els de la biblioteca com els dels Jardins de les Termes Romanes.

Club de Lectura: Novetats

Rafel Nadal

● El 28 d'octubre vam gaudir d'una trobada entre literària, sentimental i històrica. Partíem dels llibres que Rafel Nadal ha anat publicant aquests últims anys. “Quan érem feliços” va despertar altres memòries d'infantesa, molt similars a la que descriu el llibre perquè són relats de vida d'una mateixa època. “Quan en dèiem Xampany” recorda com el seu besavi, orfe de pare i mare, se'n va de Cassà a França i comença el que serà un dels negocis que més vida ha donat al nostre poble veí, el dels taps de suro, l'empresa coneguda com “Ca l'Oller”.

Va ser quan vam arribar a la presentació de la seva última novel·la “La maledicció dels Palmisano” que es van fer evidents les coincidències històriques entre la que explica Nadal i la que podeu llegir en aquest mateix número de l'Aquae explicada per l'Antoni Vilà. Parteix del mateix fet: la signatura de l'armistici l'any 1943 entre el govern italià, un cop destituït Mussolini, i els aliats. Un fet que acaba provocant tant el bombardeig de Bari, que descriu de manera sensacional en Rafel Nadal, com a l'enfonsament dels vaixells italians de acaba fent arribar un miler de soldats italians a Caldes. Són lligams que ens van sorprendre a mesura que anàvem llegint aquesta magnífica novel·la que us recomanem des de la biblioteca.

● FICCIÓ

CUARTIELLA, M. Mercè. *Gent que tu coneixes*. Proa, 2015

DUEÑAS, María. *La Templanza*. Planeta, 2015

FALLADA, Hans. *Aquest cor que et pertany*. Edicions de 1984, 2015

HAYES, Terry. *Soy Pilgrim*. Salamandra, 2015

JAMES, E.L. Grey. *Grijalbo*, 2015

LARK, Sarah. *Las lágrimas de la diosa maorí*. Ediciones B, 2015

MOEHRINGER, J.R. *El bar de las grandes esperanzas*. Duomo, 2015

NADAL, Rafel. *La maledicció dels Palmisano*. Columna, 2015

● NO FICCIÓ

CARBONELL, Eudald. *Ens farem humans?*

NOAH HARARI, Yuval. *Sàpiens: una breu historia de la humanitat*

PICAS, Núria. *Córrer per ser lliure*

Plini el Vell. *El llibre del vi*

SMITH, Patti. *Éramos unos niños*

● CINEMA

BALLÚS, Neus. *La plaga*

COLL, Mar. *Todos queremos lo mejor para ella*

KORE-EDA, Hirokazu. *De tal padre, tal hijo*

SCORSESE, Martin. *Toro salvaje*

APTED, Michael. *Las Crónicas de Narnia*

SOREN, David. *Turbo*

RODRÍGUEZ, Alberto. *La isla mínima*

● MÚSICA

La Soul Machine. *Terra negra*

ARESTÉ, Xarim. *La rosada*

GRAHAM, Nuria. *First tracks*

HAWLEY, Richard. *Hollow Meadows*

Les Sueques. *Cremeu les perles*

Luar Na Lubre. *Torre de Breoghán: A luz dos milesians*

El Pont d'Arcalís. *Foc al tribunal*

TONIETTI, Jordi. *Cançons del mar*

Recomanació Cinema

RODRÍGUEZ, Alberto. *La isla mínima*. 2014.

● Actualment es fan molt bones pel·lícules espanyoles: “La isla mínima” n'és un clar exemple. També hi ha molt bons actors i actrius espanyols: en Raúl Arévalo i en Javier Gutiérrez en són una mostra.

A “La isla mínima” trobem aquests dos actors interpretant a dos policies de la capital que, a principis dels anys vuitanta, són expedientats i castigats a traslladar-se a províncies per investigar la desaparició i assassinat de dues joves. Un representa el passat, policia de la dictadura que segueix els vells mètodes d'amenaça i violència; l'altre, més jove, forma part de la nova fornada de l'acabada d'estrenar de-

mocràcia, i els seus mètodes són completament diferents. Obligats a treballar plegats, hauran d'oblidar les seves diferències per a esclarir el cas i trobar un assassí despietat que s'amaga en una comunitat completament ancorada en el passat.

“La isla mínima” va guanyar deu Goya a l'edició d'aquest any, entre ells al millor director (Alberto Rodríguez), al millor actor principal (Javier Gutiérrez) i a la millor actriu revelació (Nerea Barros). També va guanyar tres Fotogramas de Plata (2015), entre ells, el de millor pel·lícula espanyola.

Marta Feliu

Es posa en marxa el servei d'intermediació en matèria d'habitatge de Caldes de Malavella

A Caldes de Malavella neix un servei que dona resposta a un context en matèria d'habitatge en el qual, a banda de la situació pròpia del nostre municipi, hem d'afegir una crisi econòmica i financera de llarga durada que ha afectat directament a moltes famílies que han perdut el seu habitatge i continua afectant a moltes altres que el veuen perillar.

Es en aquesta situació que es fa molt necessari oferir a les persones afectades un servei proper que les atengui, informant sobre les opcions que tenen al seu abast i sobre quin és el circuit adient per defensar els seus drets. Però, a la vegada, que també pugui engegar els dispositius a l'abast per mobilitzar els habitatges que romanen buits i posar-los a disposició amb un lloguer assequible als seus ingressos.

S'ofereixen, per una banda, suport i assessorament a persones-famílies en risc de perdre el seu habitatge i, per l'altra, mobilitzar habitatges per poder llogar-los a persones destinatàries dels serveis socials que necessiten un pis

L'Ajuntament de Caldes de Malavella va treure a licitació el Servei d'Intermediació en Matèria d'Habitatge i ha estat la Fundació SER.GI l'entitat que gestionarà el servei.

Les línies d'intervenció en matèria d'habitatge que observem són:

a) Orientació, acompanyament i mediació en impagaments.

Amb aquesta intervenció s'ofereix suport i assessorament a persones-famílies en risc de perdre el seu habitatge. Atenem els casos on hi ha un risc de pèrdua de l'habi-

tatge per:

- Impagaments de lloguer.
- Impagaments de quotes hipotecàries.
- Divergències entre propietaris i llogaters per incompliments del contracte.
- Altres (situacions en precari...)

La nostra intervenció intenta oferir el suport necessari a les persones per tal que elles mateixes puguin resoldre la seva problemàtica. També fem un treball d'acompanyament per cercar vies d'entesa que generin una possible sortida a la problemàtica.

b) Confecció i gestió d'una borsa d'habitatges de lloguer social.

En aquesta línia s'intenta crear una borsa de lloguer a preus assequibles per a les famílies a les quals no els és viable l'opció de conservació de l'habitatge de què disposen o directament no tenen habitatge.

L'objectiu principal d'aquest punt és mobilitzar habitatges per poder llogar-los a persones destinatàries dels serveis socials que necessiten un pis. També vetllarem pel correcte manteniment d'aquests habitatges amb el seu seguiment socioeducatiu. Aquesta borsa d'habitatges podrà nodrir-se de pisos provinents de propietaris privats o també d'entitats bancàries disposades a cedir-los per a lloguer social.

És per aquesta raó que fem una crida pública a totes aquelles persones propietàries d'habitatges

que el vulguin posar en lloguer per tal que es posin en contacte amb el Servei d'Intermediació en matèria d'habitatge a fi que els puguem explicar les diferents línies així com garanties que oferim en aquest sentit: gestió gratuïta, seguiment de la situació dels habitatges, assegurança multirisc, seguiment de pagaments...

Algunes fórmules d'abatiment del preu de lloguer que també s'estan valorant d'implementar per tal d'adequar el lloguer són: la maso-

Fem una crida a les persones propietàries d'habitatges que el vulguin posar en lloguer per tal que es posin en contacte amb el Servei a fi que els puguem explicar les diferents línies així com garanties que oferim

veria urbana (permet reduir l'import mensual de la renda del lloguer a canvi d'una sèrie de millores i del manteniment de l'habitatge realitzades pels llogaters) i els habitatges compartits.

El Servei està compost pel tècnic de la Fundació SER.GI Peru Álvarez, amb una dedicació de 20 hores setmanals (dilluns i dimecres i un dijous altern). Les persones que desitgin parlar amb ell hauran d'adreçar-se en un principi a les dependències de Serveis Socials situades al Carrer Valllobera, s/n. ■

Inici de curs a l'Escola de Música

El 14 de setembre passat es va iniciar el nou curs de l'Escola de Música sota de direcció de l'empresa Arreplec, s.l. La nostra intenció es continuar i millorar en tot allò que sigui possible l'Escola de Música de Caldes de Malavella.

Tot l'equip docent és conscient que la música desenvolupa capacitats intel·lectuals, socials, afectives i artístiques molt importants, Per això, viure i sentir la música és el nostre principal objectiu pedagògic.

A la nostra escola podreu trobar un pla d'estudis personalitzat, complet, de qualitat i adaptat a la normativa vigent, impartit per un equip de professors amb una àmplia experiència docent. Volem fer conèixer totes les possibilitats que ens dona la música, adquirint una tècnica bàsica i aconseguint una interpretació viva i expressiva. Volem que els nostres alumnes gaudeixin de la interpretació musical.

Però aprendre música també vol dir compartir-la amb els altres i per això volem que l'escola s'obri més als pares i al poble de Caldes de Malavella i la nostra intenció es fer més audicions dels alum-

nes, fer jornades de portes obertes pels pares i participar més en la vida cultural i festiva de Caldes.

A l'Escola de Música de Caldes de Malavella podem trobar:

ESTUDIS MUSICALS PERSONALITZATS

Per als alumnes que vulguin aprendre a tocar un instrument amb un pla d'estudi personalitzat, on podeu trobar l'estudi de qualsevol instrument i també l'estudi del llenguatge musical o diferents agrupacions on aprendreu a gaudir de la música.

ESTUDIS MUSICALS OFICIALS

Seguint el Pla de la LOGSE, seguim les pautes d'ensenyament dictades pel departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya:

- ▶ **Sensibilització** de 3 a 5 anys, on introduïm els més petits en el món de la música.
- ▶ **Grau elemental**, de 6 a 12

anys, on impartim els estudis de llenguatge musical, l'instrument, el cant coral i el conjunt instrumental.

- ▶ **Grau professional**, de 13 a 18 anys, on aprofundim en l'estudi de la música i preparam els alumnes per accedir al grau superior.

ESTUDIS MUSICALS GRUPALS

Per als que vulguin experimentar tocar en una agrupació musical o combo amb altres alumnes per gaudir i compartir l'experiència de la música.

L'Escola de Música ofereix l'ensenyament instrumental de piano, guitarra, violí, viola, violoncel, flauta travessera, saxòfon, clarinet, guitarra, veu, bateria i percussió. Aquest any també oferim classes de contrabaix, gralla, tible, tenora, cant modern i acordió diatònic. ■

Estrenem l'Escola Benaula

Aquest trimestre estrenem escola, per això, hem fet una enquesta a diverses mares i pares : -"Què n'esperes de l'escola nova?"- I aquests han estat els resultats:

Ester

Espero que els nens i nenes, les famílies i els professionals del centre la sentim com a quelcom nostre, permanent, com una "llar", la llar del coneixement, l'aprenentatge i la diversió.

Espero que tingui tots els serveis necessaris, inclosos els relatius a les tecnologies de la informació i la comunicació, per a l'òptima educació dels alumnes.

I espero que els pares i mares puguem gaudir-la i formar-ne part en la mesura que col·laborem, participem i organitzem activitats per a la formació integral dels nostres fills i filles.

Mònica

Espero que els nostres fills gaudeixin del tan esperat edifici, amb tot el que comporta tant d'infraestructura com d'entorn de treball en "l'escola" en sí.

Desitjo que amb la nova escola, tota la comunitat educativa de "La Benaula" disposi, finalment, de l'espai físic que es mereix, i que al mateix temps serveixi per fer més fàcil, i millor, el dia a dia a l'escola,

...principalment en el sentit d'optimitzar espais i activitats, aprofitar tot el que aporta el nou edifici a tots nivells, i eliminar la problemàtica que comportava un espai petit, limitat i provisional com podien ser els barracons.

Josep M^a

Per mi la nova escola és una oportunitat de millora, tant de la docència per part de les mestres com de l'aprenentatge per part dels alumnes. El fet de disposar d'un entorn i mitjans com cal, facilitarà la feina a mestres i alumnes i això es traduirà en una millora de la pràctica educativa. També penso que és una oportunitat per a què les famílies ens fem una mica més nostra l'escola.

Ruth

Espero que la nova escola permeti desenvolupar tot el potencial de mestres i alumnes, que ben aviat tots els racons del nou edifici esti-

guin guarnits amb els treballs i tots ens hi trobem a gust!

Lídia

M'agradaria que la nova escola es converteixi en un centre on mestres i alumnes trobin l'espai i les eines necessàries per fer realitat les seves iniciatives i els seus projectes. Un espai viu, dinàmic i acollidor, on es pugui fer front a les necessitats de tothom qui en faci ús. Una ESCOLA en majúscules.

Sílvia

Un nou equipament públic obert a tot el poble, on els mestres, els nostres fills i nosaltres com a pares puguem posar el nostre granet de sorra en l'educació i el teixit associatiu de Caldes.

David

Jo espero que es materialitzi tot allò que els pares tant em desitjant pels nostres fills en l'àmbit educatiu. Que les instal·lacions noves i modernes, amplies, endreçades i lluminoses permetin als mestres ensenyar i educar als nostres fills. I als nostres fills ser ensenyats i educats pels mestres. Gaudint uns i altres de cada dia que passin en la nova escola, del que ensenyen i del que aprenen.

Esperem que tots aquests somnis es facin realitat ben aviat!!!! ■

Ja tenim engegat i a molt bon ritme el curs 2015- 2016!

Aquest any se'ns presenta amb novetats per a tots els cicles: la separació a nivell acadèmic entre medi natural i social, més excursions de dia sencer per a tots els cursos, les colònies per als alumnes de P5, el viatge que aquest any organitza l'escola per als de 6è i la jornada intensiva del mes de juny.

Haurem d'esperar a final de curs per tal de poder-ho valorar adequadament i amb criteri. Ara com ara, des de l'AMPA donem suport a les decisions preses per l'equip directiu i ens oferim per treballar conjuntament amb l'objectiu d'aconseguir que el dia a dia de l'escola sigui engrescador i un element de motivació per a tots els col·lectius implicats.

Pel que fa a la reutilització de llibres, volem agrair l'acceptació que ha tingut entre les famílies i us volem recordar que és la manera més econòmica i ecològica de proporcionar als alumnes el material de text que necessiten.

La valoració de les jornades de recollida de llibres ha estat força bona i el fet que cada família es co-responsabilitzés de revisar i folrar els llibres dels seus fills ha fet que aquesta tasca, d'altres anys tan feixuga per als nostres col·laboradors, resultés molt més dinàmica.

Una altra de les tasques de les quals s'ocupa l'AMPA són les activitats extraescolars. Enguany s'han presentat diverses propostes que buscaven satisfer dues funcions essencials:

La primera i més important, la d'iniciar-se en matèries que són objecte de predilecció dels nens i les nenes, però que a l'escola no es treballen, com per exemple, esports com el karate o la rítmica, o bé les noves tecnologies com la robòtica o els audiovisuals. Sense oblidar d'altres activitats com l'anglès o la mecanografia que serveixen per aprofundir en coneixements i obtenir millors resultats a l'escola.

I la segona funció que no podem oblidar és que faciliten la conciliació amb la jornada laboral dels grans. Aquesta estona que els nostres fills i filles gaudeixen d'un espai lúdic i agradable després de l'escola ens dóna a nosaltres, els pares i mares, una mica més de temps per arribar a recollir-los i anar cap a casa, finalment, per posar en comú el seu dia a l'escola i el nostre dia a la feina.

Des de l'AMPA us animem a que visiteu el nostre blog, feu una ullada al llistat d'activitats que us oferim i les comenteu amb els vostres fills i filles. Segur que teniu un artista, un campió o un ballarí a casa! ■

Una nova etapa

● Ja ha passat més d'un mes des de l'inici d'aquest nou curs escolar. No ha estat fàcil a causa dels diferents canvis que hi ha hagut. Cada canvi suposa un aprenentatge en el bagatge de la nostra vida, però res que no es pugui superar amb bona voluntat i ganes de fer-ho el millor possible. Un cop acabada la matrícula, ens vam trobar amb una situació inesperada. Teníem i seguim tenint moltes places lliures a P2 però, en canvi, a P1 estaven totes cobertes i, fins i tot, moltes famílies se-

guien i actualment estan interessades en matricular al seu fill/a a P1. Fou aleshores quan, parlant amb la regidora d'Ensenyament, Àngela Frigolé, l'equip educatiu va optar per crear una aula mixta (P1-P2). En els diferents cursos de formació a què havíem assistit durant el curs passat, moltes de les llars participants ja treballaven amb aquest tipus d'aula. Totes parlaven satisfactòriament de l'experiència. Nosaltres hem començat aquest curs convençudes que serà una ex-

periència molt positiva, tant pels alumnes implicats com per tota la comunitat educativa de la llar. Més endavant ja us ho explicarem.

Per tant, aquest curs a la llar trobareu tres aules de P1 (Dracs, Pingüins i Micos), dues aules de P2 (Exploradors i Bruixes) i una de mixta (Pirates). Tot l'equip educatiu (Montse, Cristina G, Brigit, Natàlia, Anna, Sandra, Cristina L, Teia, Dolors i més endavant s'incorporarà l'Ester a P1) us donem la benvinguda a la llar d'infants.

► A l'Associació de Gent de la 3a Edat "Casa Rosa" encarem el final d'any amb aquest seguit d'activitats:

El dia 6 de novembre, divendres, a les 5 de la tarda, celebrarem l'arribada de la tardor amb la castanyada a la mateixa Casa Rosa. A final de més, concretament el dissabte, 28 de novembre, farem una visita als Cellers de Codorniu, a Sant Sadurní d'Anoia. Pel diumenge 6 de desembre prepararem xurros i xocolata i el divendres 18, celebrarem el Pre-Nadal. Aquest no ens movem gaire de lloc i farem la festa al PGA Golf de Catalunya Resort. El preu del dinar és de 35 euros per als socis i de 38 euros els no socis. Per últim, i com a cloenda del 2015 i benvinguda del 2016, farem el sopar de cap d'any. De tots els actes sortiran programes a part. Us hi esperem!

Colla Gegantera de Caldes

[@gegantsCaldesM](#) [bit.ly/1aMLJLL](#)

www.gegantscaldesdemalavella.cat ■ gegantscaldes@gmail.com

► Aquesta Festa Major la vam tenir una mica passada per aigua. Vam poder sortir el divendres del pregó però la pluja ens va privar de fer els Balls dels Gegants. Sort que dissabte va fer bo i tots vam poder gaudir d'una bona cercavila i uns bons balls juntament amb tots vosaltres. Tots els gegants, gegantons i capgrossos estaven feliços en veure tanta gent! A més, va ser especial per als geganters i geganteresja que van estrenar

les noves camises.

Després de la Festa Major, encara amb ressaca, vam anar a Maçanet de la Selva. No vam poder fer la cercavila perquè el temps ens va jugar una mala passada. Això sí, després del sopar, els Grallers Escaldats la van fer grossa tocant i fent ballar a tothom. S'havien quedat amb "mono" de tocar. També vam anar a Anglès, Vilobí d'Onyar i Cassà de la Selva. Sempre donant el màxim de tots

nosaltres.

I va arribar la data assenyalada: la nostra trobada per la Fira de l'Aigua. En total érem 13 colles fent gresca i xerinola per tot el poble. Va ser espectacular! I les colles es van poder lluir amb els seus balls a la plaça Amical de Mauthausen. A més, els Grallers Escaldats també anaven mudats ja que van poder estrenar també les camises noves. Va ser una gran diada per recordar.

XV TROBADA DE CANT CORAL

Dins el Cicle Coral de la FCEC a la demarcació de Girona vàrem celebrar, el 18 d'octubre passat, el tercer concert dels que hem ofert conjuntament al llarg d'aquest any amb les corals Mestre Sirés, de Palafrugell i Pla de Girona. Els dos primers van tenir lloc a Palafrugell i al Centre Cívic de Pedret respectivament, i hem tancat la roda a Caldes, en un ambient plenament de tardor.

A mitja tarda, gairebé un centenar de cantaires, ens vàrem aplegar a l'església parroquial amb totes les ganes d'oferir al públic assistent una cantada coral diversa i amena. La Coral Pla de Girona dirigida per Elena Ma Rodríguez, ens va cantar temes de pel·lícules i cançons tradicionals d'arreu el món; i també poguérem tornar a sentir unes quantes havaneres molt conegudes que la coral empordanesa, sempre fidel als seus orígens, va incloure en el seu programa. La coral Mestre Sirés fou fundada l'any 1979 pel seu actual director, Félix Pérez Diz.

Als Cantaires de Caldes ens feia gràcia repetir el concert de Festa Major ja que no és el mateix cantar a l'aire lliure, amplificats i davant de quasi mil persones, que a l'església. Últimament estem oferint temes harmonitzats per Joan Casas. Es tracta d'àries d'òpera i versions per coral de cançons molt conegudes a les quals l'Assumpta confereix un caràcter que les fa especialment

agradables. I és clar, el públic, encantat, va respondre amb forts aplaudiments.

Per acabar, un sol cor, format per la totalitat dels cantaires participants, vam interpretar l'*Ave verum*, de W.A.Mozart, la cançó gallega *O voso galo* i *Va pensiero*, de G.Verdi.

Fins ara portem ja quinze trobades i 28 cors convidats. Una entesa entre pobles i, a Caldes, l'esdeveniment musical de cada tardor.

Miquel Riera

Esplai Fundació la Caixa

• L'Esplai ha iniciat el curs present amb una dinàmica i ganes de fer impressionants! han presentat als seus socis una llarga llista d'activitats. Entre les activitats de sempre: Manualitats, Català, Anglès, Francès, Labors, Informàtica, Puntetes de coixí, Grans lectors i teatre, Relaxació i moviment, Pil·lates. Hi hem de comptar també els tallers proposats per la Fundació, quasi tots relacionats amb el manteniment de la salut i les relacions humanes: Hipopressius i sol pelvià, Menys dolor, més

vida, Bon tracte i Habilitats socials. Són tallers molt interessants que contenen teoria i pràctica. A més a més del cine-fòrum i alguna altra conferència que durant el curs es pugui presentar, hi hem de sumar els històrics berenars, sempre amenitzats d'algun esquetx de teatre, acudits, música en directe, poesia. A la llista hi hem de ressaltar la Diada del Soci extraordinària, Festa Major de l'Esplai.

A l'Esplai, les possibilitats d'exercir com a voluntari són moltes. Ca-

dascú hi pot aportar l'ajut i els coneixements de què disposa, amb la voluntat de ser útil i de poder transmetre tot el que s'ha après durant la vida. Es participa a l'Esplai i a altres entitats: escoles, institut i amb festes del poble. L'esplai forma part del Consell Consultiu de la Selva.

A l'Esplai ens hi sentim útils, participatius i gaudim de l'amistat de tots els altres socis. No hi ha política ni religió, un s'hi pot sentir lliure. Formar part del col·lectiu de l'Esplai és un enriquiment personal.

AGAFAT FORT QUE TORNEM!

Estimats/des, ja tornem a ser aquí! Després d'unes bones vacances, ens hi tornem a posar. Però abans de començar parlant del nou curs farem un repàs de com va acabar l'anterior. Vam acabar amb molta força, vivint com cada any unes colònies magnífiques als Arcs de Santa Pau, on els nostres nens/es van tornar a ser protagonistes dins d'una història creada per nosaltres, els monitors. Aquest cop, l'aventura girava entorn a sis personatges que vivien en comunitat dins la nostra estimada casa. I com a totes les bones famílies hi havia molts malentesos que feien que no fossin capaços de gaudir de la companyia que s'oferien ni de veure que la seva comunitat estava en perill davant de la riquesa i l'ambició d'una russa i dels seu ajudant. Buf! Quanta feina se'ls havia girat als nostres petits herois... Havien de fer que els personatges d'aquesta comunitat obrissin els ulls, i no va ser gens fàcil, gens... però, com sempre, ells se'n van sortir! Perquè amics i amigues, si algú és capaç de resoldre allò que creiem impossible són els nostres infants.

Bé, i què més explicar-vos? Ah sí, és clar! No ens deixarem els nostres joves aventurers, aquells que van decidir deixar la comoditat de casa seva per anar-se'n quatre dies de ruta! Ribes de Fraser, Queralbs, Coma Vaca, Núria i altre cop a Queralbs. 39 Km, amics! Qui els ho manava? No sabien pas on es posaven... Carregar una

motxilla, menjar amb les mans, mosquits, cansament, vaques que persegueixen els monitors... Vinga va! Però, i la sensació d'arribar a l'objectiu tots junts? Magnífic!

I així va ser com vam donar per acabat el curs 2014-2015 i amb les piles altre cop carregades donem el tret de sortida a aquest nou curs, que ha començat amb moltes reunions per planificar-lo i, un cop fet, va arribar el moment d'informar-vos i això és el que vam fer a la reunió d'inici de curs al Teatre Municipal on us vam avançar alguna de les novetats d'aquest any. Agafeu-vos fort, que anem a totes! Seguim fent camí.

Monitors/es CESE**Associació de Donadors de Sang**

• Tot i que tothom es creu amb el dret a opinar, no s'ha fet fins ara cap estudi científic sobre la psicologia de la motivació que porta una persona a donar sang.

Molts estudis s'han endegat analitzant els motius que condueixen a fer una donació així com els que tenen tendència a inhibir-la. Ara bé, no s'ha fet quasi res per respondre a una de les preguntes més intrigants: perquè una proporció tan gran de la població segueix manifestament indiferent a les repetides campanyes organitzades per donar sang arreu del món?

E. Phillips va estudiar la motivació per a la donació de sang a Melbourne, Austràlia. La seva conclusió va ser que els màxims elements dissuasius eren: la por a tot allò desconegut, la manca de motivació positiva i la ignorància.

De fet, entre el personal que treballa amb regularitat en el camp de

la donació de sang, hi ha una impressió força generalitzada que el fre més important és la por, la por d'un o altre tipus. La por, a més, rarament s'admet obertament i en molts probablement és inconscient.

De fet, quan una persona ha donat sang sense problemes per primera vegada resulta més senzill que faci un altra donació. Això reforça encara més el concepte que la por a allò desconegut és un element dissuasiu fonamental en les primeres donacions. Personalment, crec que les motivacions no han variat gaire des de fa temps. Així, podem considerar que les raons humanitàries probablement siguin més freqüents en dones i en persones de nivell intel·lectual elevat. Els homes responen més per raons pràctiques. Els joves respondran millor a crides dramàtiques com pot ser per les víctimes d'una catàstrofe si bé els escolars i uni-

versitaris tenen una gran capacitat de resposta a les pressions que puguin generar el grup.

En general però, els motius humanitaris i altruistes solen ser els que figuren com a més comuns en totes les enquestes realitzades a donants de sang.

A Caldes de Malavella, de fa temps, van augmentant les donacions, la qual cosa fa pensar que d'alguna manera hem arribat a conscienciar una bona quantitat de població.

El proper dijous 3 de desembre es fa una Marató de Donació de Sang al Casino amb una franja horària que va de 10 a 14 al matí i de 16 a 21 a la tarda.

Des d'aquí fem una crida als donants habituals però també a tots els que encara no n'han donat mai. Son només quinze minuts i val la pena.

Joan Profitós Tuset

HOMENATGE A NEUS CATALÀ

Durant el 2015 es celebra l'any Neus Català, per commemorar el centenari d'aquesta dona lluitadora antifeixista i supervivent dels camps d'extermini nazis. Neus Català va néixer a Els Guiamets, comarca del Priorat, el 1915, en una família de pagesos. En esclatar la Guerra Civil es va traslladar a viure a Barcelona, on va estudiar infermeria.

Català va organitzar les Joven-tuts Socialistes Unificades (JSU) del seu poble i s'afilià també al Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC), quan va esclatar la Guerra Civil. Al final de la guerra va travessar la frontera amb unes 180 refugiades de la colònia infantil de Premià de Dalt, d'on era cap sanitària.

A França va col·laborar amb la Resistència. El novembre del 43 va ser detinguda per la SS i deportada al camp d'extermini de Contravens i després a Flossenbürg.

Ravensbrück era conegut com el camp de les dones perquè entre el 1939 i el 1945 hi van ser registrats 132.000 dones i nens, 20.000 homes i 1.000 noies adolescents. Hi van acabar morint més de 92.000 persones de la manera més atroç. Català va passar quinze mesos als 'maleïts camps de la mort', com ella els anomena.

Després del seu alliberament, va dedicar la resta de la seva vida a lluitar contra el feixisme i recopilar material i testimonis per aconseguir que les deportades espanyoles tinguessin un lloc dedicat a la seva memòria. Va lluitar perquè no caigués en l'oblit l'horror que havien patit milions de persones sota el nazisme i el feixisme.

Neus va treballar per trencar el silenci imposat pel franquisme.

En el discurs de presentació de l'Amical de Ravensbrück a Barcelona, La Neus va dir: "Un dels

motius principals de fundar l'Amical de Ravensbrück parteix del jurament que ens fèrem totes les deportades i els deportats que, mentre visquéssim explicaríem tot el que havíem vist i sofert. Són les mateixes raons que ens van portar a defensar la República, a fer la Resistència i a lluitar contra el feixisme, que són el meu amor per la pau, la llibertat, la tolerància i la justícia social".

La història cal explicar-la per evitar que es repeteixi!

Des de Caldes també volem fer un petit homenatge a la Neus Català. Durant l'últim cap de setmana de novembre, la Biblioteca Municipal, juntament amb la Xarxa de Dones organitzarem un seguit d'activitats, entre elles una xerrada amb la seva biògrafa Elisenda Belenguer i de la historiadora Mary Nash, el 27 de novembre a les 7 del vespre, a la Biblioteca.

Junta del Llac del Cigne

FESTES D'ESTIU DEL LLAC DEL CIGNE

El dies 25 i 26 de juliol es van celebrar un any més les festes de d'estiu de la urbanització del Llac del Cigne. Un gran èxit com sempre de participació als tornejos de futbol del matí i de la tarda en els quals nens i nenes van poder gaudir de unes estones agradables de jugar a futbol.

També van poder comptar amb la presència del senyor alcalde Salvador Balliu un any més per fer entrega de

premis, tant pel torneig del matí com el de la tarda. Els regidors Segir Mir i Gemma Alsina van poder gaudir amb tots nosaltres del actes que es feien. Els donem les gràcies per la seva presència.

Una vegada més, les festes del Llac han servit per fer pinya i poder gaudir de les activitats que hem realitzat com són:

- Els inflables, amb molta presència de nens i nenes, tant de la urbanització com del poble.

- Una activitat de gran èxit com sempre és la festa d'escuma, ja consolidada amb una presència màxima de gent. Donem les gràcies a tothom per la seva presència i en especial al sr. Pifa per fer possible el torneig de futbol que va organitzar. A tota la gent de la urbanització, gràcies una vegada més per fer possible que aquesta festa segueixi endavant i que els més petits la puguin gaudir com fins ara. Moltes gràcies i fins l'any que ve.

La junta

• Hola a tothom. Bé, ja s'ha acabat l'estiu i comencem nova temporada amb forces renovades. Com ja sabeu, aquest any juguem a Primera Territorial Catalana i, gràcies al suport del regidor d'Esports, Sergi Mir, i del tècnic d'esports, Mikel Garmendia, els partits els disputarem al polivalent de Caldes de Malavella els diumenges a les 5 de la tar-

da. Així que us convidem a tots perquè si voleu gaudir d'una bona tarda de futbol sala ens vingueu a animar.

Pel que fa a l'equip hem fet quatre incorporacions i dos jugadors han causat baixa. En aquest últim cas, han passat a formar part del cos tècnic. Vam començar la pretemporada el 17 d'agost per afrontar la resta

de la temporada amb garanties. Durant aquest dies varem disputar tres amistosos amb el bagatge d'una victòria, un empat i una derrota.

Quan estigueu llegint això ja s'hauran disputat algunes jornades de la lliga. Els resultats de les tres primeres jornades són:

Futbol Sala Caldes de Malavella 4 – P. B. Montgrí 4

Futbol Sala Mont-ras 2 – Futbol Sala Caldes de Malavella 1

Futbol Sala Caldes de Malavella 3 – Atlètic Vidreres 6

És a dir, hem començat la temporada amb resultats adversos però cap resultat reflecteix bon joc mostrat pel nostre equip. Així que estem segurs que si seguim amb aquesta línia, aviat ens arribaran els resultats.

Doncs ja ho sabeu us esperem a tots al polivalent. 1,2,3, Caldes!

CAMINANT PER LES DOLOMITES

Benvolguts excursionistes, ja queden enrere aquells dies llargs i calorosos de l'estiu i alguns ja ni recordem les vacances -si almenys tinguéssim els àlbums de les fotos com abans-. Sort que encara algú t'escriu i te'n fa cinc cèntims. Acabo de rebre un mail de l'Anna Sánchez i en Pere Serrats en què relaten la seva sortida d'aquest estiu, us l'adjunto :

“Per als amants de l'alta muntanya, un indret altament recomanable és, sens dubte, les Dolomites. Situades al nord d'Itàlia, aquest sistema muntanyenc que forma part dels Alps, és un espai singular.

La seva formació calcària ha gestat un paisatge feréstec. Els hiverns freds i carregats d'humitat el tornen blanc i les geleres hi són ben vives. Tanmateix, els estius fonen les neus i donen pas a les roques grises i tallants.

Són muntanyes de 3.000m d'alçada, dretes, ideals per als amants de l'escalada. També, però, s'hi pot fer senderisme seguint uns camins molt ben marcats i assequibles a tothom.

Aquest estiu, un petit grup del Club Excursionista de Caldes les vam recórrer per les seves immillorables vies ferrades. Estan molt ben pensades, conservades i senyalitzades. I, el més gratificant de tot, és que al final de cada ruta hi trobareu un refugi que, més que refugis, semblen hotels d'alta muntanya.

Si sou gent habituats a les alçades, que no patiu vertigen, si en teniu l'oportunitat, no dubteu a anar-hi. Això sí, cal anar ben equipats, estar entrenats a caminar tot fent desnivells i no oblidar-se de l'aigua!

Com deia en Dani a totes hores: És espectacular!”

Fan venir ganes d'anar-hi! Bé, aquests dies en què el fred ja ens ha empaïtat, i la tardor ens regala la seva col·lecció de colors roigs, ocres i marrons, ja heu rebut la programació del quart trimestre d'aquest vintè aniversari i, com sabeu, el 12 de desembre farem el sopar de cloenda. Us hi esperem!

COMENÇA UNA NOVA TEMPORADA PEL CLUB VOLEI JOVES CALDES

Aquest any, el club torna a tenir cinc equips federats, quatre femenins i un equip masculí, que juguen a Segona i a Primera Divisió de la Lliga catalana de volei. A part dels equips federats, el CVJC també té tres equips no federats, integrats principalment per pares i mares de jugadores del club i aficionats a l'esport que competeixen a nivell de lleure. Per aquesta nova temporada, des del club aspirem a assolir els bons resultats de la temporada passada, així com també,

a seguir formant bons jugadors de volei, sempre en base dels valors de l'esport: el respecte pels companys, la constància, la implicació i els hàbits de l'esport per una bona salut.

Com a novetat d'enguany, el Club Volei Joves Caldes ha començat la temporada fent activitats de promoció del volei a les escoles i institut de Caldes. En concret, s'ha fet durant les classes d'educació física de l'escola Benaula i de l'institut de Caldes. Hi han participat alumnes d'entre 3r i 6è de Primària de la Benaula i de tots els cursos de secundària.

A part d'això, el CVJC també ha es-

tat present, com cada any, a la Fira de l'Aigua que es va fer a Caldes a principis d'octubre. En aquesta línia i, més enllà de la competició esportiva, el club participarà properament en altres esdeveniments culturals com són la Quina de La Marató de TV3 per recaptar diners per a la investigació de les malalties metabòliques com la obesitat i la diabetis. Serà el dia 13 de desembre, al gimnàs de l'Escola Sant Esteve. Us hi esperem a tots! A part d'aquesta quina, en farem una altra, per Nadal: el dia 2 de gener us esperem a la Quina del Pernil del CVJCaldes!

AQUAE

L'Aquae ofereix espai a totes les entitats que ho desitgin. Si voleu parlar de les activitats que feu, heu fet o fareu, enviéu-nos els text i fotos a:

aquae@caldesdemalavella.cat

Gràcies per la vostra participació

Catalunya sota els reis de la casa d'Àustria (II)

En aquest període s'accentua l'isolament de Catalunya i la tendència del govern central a limitar les llibertats catalanes i a obtenir una més gran contribució de Catalunya a les càrregues de l'Estat.

En el regnat de Felip II, la intervenció de Catalunya en les empreses hispàniques no farà sinó minvar. Els catalans, desinteressats de la major part, s'esforcen per viure'n al marge, ben arrecerats en les seves llibertats i privilegis. Tenen, però, encara una forta intervenció a la batalla de Lepant, gran victòria cristiana damunt dels turcs (1571). En canvi, la participació catalana a l'Armada Invencible, esforç d'Espanya per a abatre la puixança anglesa, fou molt secundària.

A l'interior es desenrotlla la plaga del bandolerisme, que es relaciona amb els hugonots del Migdia de França i que s'accentua en temps de Felip III.

En aquest regnat, si d'una banda s'accentua també l'isolament de Catalunya, d'altra banda es manifesta, per part del Govern central, tendències a limitar les llibertats catalanes i, sobretot, a obtenir una més gran contribució de Catalunya a les càrregues de l'Estat. Això provoca pugnes i recels. N'és la culminació la guerra del temps de Felip IV.

EL REGNAT DE FELIP IV. OLIVARES

En començar a regnar, Felip IV, fill de Felip III, no tenia sinó setze anys i es trobava sota la fèrula del seu ministre el comte d'Olivares i duc de Sanlúcar. El compte-duc, com se l'anomenava, creia (i així va exposar-ho en una memòria elevada al rei al començament del regnat) que el principal problema que

tenia plantejat la monarquia espanyola era de reduir tots els regnes de què Espanya es componia «a l'estil i les lleis de Castella, sense cap diferència». Com a millor procediment per a obtenir-ho, Olivares recomanava al rei d'anar a visitar el país que es pretenia sotmetre i provocar-hi «un tumulto popular grande», i aleshores introduir-hi un exèrcit que ja tindria preparat, y «con ocasión de sosiego general y presión de adelante, como por nueva conquista, asentar y disponer las leyes en conformidad con las de Castilla, y de esta manera irlo ejecutando en los otros reinos»

LA GUERRA AMB FRANÇA

Una gran guerra commovia Europa: la guerra anomenada dels Trenta Anys. Les cases d'Àustria i França eren, en la lluita, els capdavanters rivals. Espanya lluitava al costat de l'Imperi. A causa d'aquesta guerra hi hagué, durant catorze anys, un exèrcit reial a Catalunya, amb els corresponents allotjaments i amb els corresponents abusos dels soldats (espanyols, napolitans, irlandesos i valons). Havent caigut la plaça fronterera de Salses en poder dels francesos, per traïció de l'alcaid, que contra les constitucions, no era català, els catalans van dreçar en armes un exèrcit de vint-i-cinc mil a trenta mil homes, el més gran exèrcit que s'hagués mai format dins Espanya, i Salses fou reconquerida (1640)

L'ALÇAMENT

La victòria de Salses i la retirada de l'exèrcit francès permetia la retirada de l'exèrcit espanyol, i els poders catalans van demanar que Catalunya fos alliberada d'aquesta càrrega que suportava feia trenta anys. També a Madrid van sonar veus assenyades aconsellant el trasllat de l'exèrcit. Però Olivares,

> Gaspar de Guzmán y Pimentel, més conegut com a comte-duc Olivares

lluny de seguir aquest consells, va deixar l'exèrcit a Catalunya, amb els consegüents abusos de la soldadesca, que, sense correctiu de cap mena, s'hi lliurà desenfundada. Robatoris, homicidis, violacions, malmetement dels productes de la terra, talles exorbitants, marcaven el pas de les tropes reials per les viles i camps de Catalunya. La resposta hi fou l'alçament, que, havent començat a la Selva i l'Empordà, es va anar estenent per tot el país. Més de tres mil camperols van entrar a Barcelona, forçaren la presó i alliberaren Francesc de Tamarit i altres autoritats catalanes empresonades pel virrei. Les tropes de Felip IV prenién terribles venjances a Calonge, Palafrugell, Roses, Perpinyà, Palautordera i Santa Coloma de Farners. A Barcelona, el dia de Corpus (7 de Juny de 1640) els segadors entrats a la ciutat van promoure una revolta, en el curs de la qual foren assaltades les drassanes i va morir el compte de Santa Coloma, virrei de Catalunya. Aquest jornada és coneguda amb el nom de Corpus de Sang. ■

El carrer Major

Segurament que als forasters que ens visiten, i als nouvinguts al poble, se'ls farà estrany que un dels carrers més estrets que tenim a Caldes dugui, precisament, el nom de carrer Major. Però els que ja hi érem a mitjan segle passat, sabem de què va. Tot i la poca amplada, el carrer Major era aleshores la principal artèria comercial de la vila i comptava amb un nombre realment espectacular d'establiments de tota mena.

Fem memòria: a la cantonada, pujant a banda dreta, s'hi trobava el Balneari Soler. El balneari tocava amb la carnisseria de can Jou que, a l'altra costat, hi tenia la lampisteria de ca l'Albertí, més coneguda per "cal Llauner". Unes portes més amunt, l'oficina de *La Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros*, seguida de can Teira, on em sembla recordar que tenien una mena de despatx de la RENFE, i de can Bota, que era on anàvem a comprar el vi i el carbó. Hem de saltar un xic més amunt per trobar la botiga d'ultramarins de can Balliu. A l'altre costat de riera, una altra lampisteria, can Carlitus i, creuant el carrer dels Polls, la peixateria. Després venia la sastreria d'en Serafí i el darrer establiment comercial de la banda dreta, a cal Carreter Menut que, com el nom indica, feien carros i, a més a més, embalcaven cadires.

La primera casa, pujant per la banda esquerra, era a can Fornaca

on, a banda de comestibles, hi anàvem a comprar la llet. Dues portes més amunt la merceria de ca l'Esteve Bota, junt amb la fusteria d'en Maurici Campeny. A continuació enfilàvem quatre establiments seguits: ca l'Elionor, queviures i peixateria; ca la Teresita (la meva tia), queviures i vins; can Matllo, la carnisseria; i can Surroca que, a banda del *colmado*, tenien el magatzem on anaven a proveir els Reis de l'Orient a primers de gener. Abans de creuar de nou la riera, hi havia la fusteria de can Tauleria i, a la segona porta de l'altre costat, la fleca de ca la Pilar. D'aquí, a la fonda Fabrellas (La Gorga), l'hostal del Senglar (després can Floris) i la botiga i taverna de can Matas.

Si no m'he descomptat i no m'ha fallat la memòria, onze establiments a la banda dreta del carrer i dotze a la banda esquerra. En total vint-i-tres negocis de tota mena, dels quals només ha sobreviscut la fonda (ara hostal) Fabrellas.

Si no m'he descomptat i no m'ha fallat la memòria, onze establiments a la banda dreta del carrer i dotze a la banda esquerra. En total vint-i-tres negocis de tota mena, dels quals només ha sobreviscut la fonda (ara hostal) Fabrellas

Tots els altres han desaparegut arrossegats pel tsunami de les grans superfícies comercials. Per bé o per mal...? Hi hauria molt a discutir. Potser sí que els supermercats ofereixen la comoditat d'abastir-nos en un únic lloc i, fins i tot, potser la possibilitat d'estalviar una mica. Però hi ha una contrapartida que, per a mi, resulta demolidora: abans els diners restaven al poble i ara se'n van, vés a saber on. I així col·laborem inconscientment amb aquesta tendència, tan de moda i tan perversa, que duu a concentrar les fortunes, de manera que els rics són cada vegada més rics i cada dia hi ha més pobres.

D'altra banda, també s'ha perdut aquell costum tan sa de fer petar la xerrada mentre esperem a la botiga o mentre ens despatxen. Resumint, el poble ha perdut recursos i comunicació entre els veïns.

Ignoro si estareu d'acord amb el que us dic o em dureu la contrària, però per a mi hi hem sortit perdent. En tot cas, ja ho discutirem el dia que ens trobem al supermercat... si és que a l'un o l'altre no li sona el mòbil. ■

Perquè aconsellem vacunar?

En aquest escrit fem toquem un aspecte que va aixecar força controvèrsia fa alguns mesos: les vacunes. Expliquem els motius pels quals creiem que és bo i necessari administrar-les.

- Les vacunes són molt beneficioses a nivell individual i col·lectiu.
- Les vacunes haurien de ser un dret fonamental de tots els nens.
- Les vacunes actuals tenen un adequat perfil de seguretat. És cert que tenen efectes secundaris, però la relació benefici/risc, amb els infreqüents efectes secundaris i la seva benignitat la majoria de casos, fa que n'aconsellem l'administració.

Actualment, tots els països d'Europa recomanen un calendari de vacunacions, que amb diferència de número de dosis (depenent de la cobertura vacunal aconseguida) i de l'edat d'administració, coincideixen en la seva majoria. Només varia, en les possibilitats econò-

Les vacunes són molt beneficioses a nivell individual i col·lectiu, haurien de ser un dret fonamental de tots els nens i tenen un adequat perfil de seguretat

miques de cada país o comunitat, d'introduir-les en un calendari gratuït i en algunes ocasions, de la incidència d'una malaltia que pot variar d'unes zones a altres.

El propi èxit de les vacunes ha provocat que ens oblidem de la seva necessitat i que hi ha malalties que poden rebrotar en qualsevol moment.

Sobre els components tòxics de les vacunes i les seqüeles que poden provocar, del qual tant s'ha parlat, farem un breu comentari sobre els dos punts que més han aixecat més controvèrsia.

Mercuri: Les vacunes que contenen timerosal (també anomenat

mertiolate, tiomersal o thiomersal) és un tiosal·licilat d'etilmercuri, corresponent a l'etilmercuri en un 49,6% del seu contingut. No hem de confondre l'etilmercuri amb el metilmercuri.

L'etilmercuri té una vida mitjana més curta que el metilmercuri, s'elimina amb major rapidesa per la femta i no traspasa la barrera hematoencefàlica (barrera per poder accedir a la circulació cerebral). Recordem que les vacunes contenen etilmercuri, no metilmercuri, i diem contenen perquè des del 2002, amb excepció d'algunes vacunes antigripals de presentació multidosis, no contenen timerosal.

Vacuna triple vírica i autisme: S'ha demostrat, acceptat pel mateix autor Wakefield y col·laboradors, que el treball publicat a la revista *The Lancet* el 1998, en el qual es relacionava l'autisme amb la vacuna triple vírica (rubèola, xarampió i paperes), tenia les dades falsejades. El febrer de 2010, el mateix comitè editorial de *The Lancet* notificava la falsedat d'aquest treball i el gener de 2011, la revista *British Medical Journal* publicava una sèrie de reportatges que demostraven que Wakefield va manipular les dades, va falsejar la informació i va realitzar un ús fraudulent del seu estudi.

La demostració de la falsedat d'aquest estudi en el qual sempre s'han basat les agrupacions antivacunes per recomanar la no vacunació, no ha estat divulgat de la mateixa manera pels col·lectius que tant s'hi van basar per recomanar la no vacunació.

Estem d'acord que els canvis socials al llarg d'aquests anys, amb les millores en les mesures higièni-

co-ambientals han contribuït a reduir les malalties infeccioses, però no oblidem que les vacunes han contribuït, en un alt percentatge, a aquestes fites de reducció, evitant els sofriments i les seqüeles, físiques i psíquiques i les morts provocades per les infeccions.

Els professionals de la salut hem d'informar amb rigor i claredat, donant una informació precisa i certa, sobre riscos i beneficis de la vacunació.

Els pares han de decidir, de forma responsable, l'acceptació de la vacunació dels seus fills. En cas de decidir no vacunar han de firmar un document de no acceptació de la vacuna, reconeixent la seva responsabilitat per les possibles conseqüències mèdiques, ètiques i legals.

Els pares hauran de reconèixer la seva responsabilitat individual i social per les repercussions que

El propi èxit de les vacunes ha provocat que ens oblidem de la seva necessitat i que hi ha malalties que poden rebrotar en qualsevol moment

pot comportar a nivell social les conseqüències que es poguessin derivar de les seves decisions.

La responsabilitat professional i dels pares han de complementar-se per el compromís de responsabilitat, exigència i esforç per part de les autoritats sanitàries i polítiques.

En aquest sentit, el 19 d'octubre d'enguany ha començat la campanya contra la grip que durarà fins el 30 de novembre de 2015. Per a més informació us podeu adreçar al CAP (972470109).

Equip d'Infermeria del CAP Caldes de Malavella
CAP Gerard Masllorens

Auriculoteràpia

Bona tardor a tothom. Aquí teniu un nou escrit que, com sempre, faig arribar a la revista del nostre poble, a la qual aprofito per agrair l'oportunitat que em dona de poder explicar i compartir els meus coneixements, que es relacionen amb la meva professió, que tant m'agrada. Aquesta vegada, us parlaré sobre l'Auriculoteràpia.

L'auriculoteràpia prové del grec "teràpia", que significa curar i del llatí "aurícula" que vol dir orella. Es presenta com una branca de l'acupuntura perquè està practicada per mitjà de les agulles xineses. El seu origen és incert però sens dubte es sap que prové de l'orient. Està basada en la idea que el pavelló auricular és una representació completa de la resta del cos. A la reflexologia i la iridologia també s'utilitzen aquest tipus de mapes.

Aquest mètode de tractament és un microsistema d'acupuntura per mitjà del qual es diagnostiquen i tracten diverses malalties, amb l'estimulació de determinades terminacions nervioses que es troben al pavelló auricular. A l'orella es reflecteix una imatge semblant a la d'un fetus orientat cap a baix dins de l'úter.

Tractaments

L'auriculoteràpia pot utilitzar-se per al tractament de disfuncions

corporals i, a més, té generalment ràpids resultats. A continuació tenim algunes d'aquestes disfuncions:

- ▶ Trastorns funcionals endocrins, obesitat, cel·lulitis, retenció de líquids i orgànics: singlot i hiperacidesa, restrenyiment...
- ▶ Dolors de qualsevol causa, tipus i localització: neuràlgies, dolor postoperatori, traumàtic...
- ▶ Trastorns psíquics i depressions, nerviosisme, ansietat...

- ▶ Al·lèrgies: asma, bronquitis...
- ▶ Hàbits tòxics, tabaquisme, enuresi, insomni...

A la Dietètica de Caldes fem sessions personalitzades segons cada alteració, tenint en compte el millor tractament i la necessitat del moment. Les sessions són molt ràpides i en qualsevol hora podem realitzar el tractament. És així un servei ràpid i econòmic. Posem magnetos, xinxetes, amb la llavor de la planta artemisa enganxada amb un petit esparadrap. Així l'estímul és superficial i continu.

Pot ser per a qualsevol persona, adulta preferentment, sense condició d'edat ni condició física. S'adapta al tractament mèdic i alternatiu sense alterar-ne els resultats, potenciant l'estat de salut i benestar de l'usuari.

Per a més informació personalitzada no dubteu a passar per la Dietètica de Caldes i jo, personalment, us informaré del tractament alternatiu més adequat.

Salutacions ■

Núria Arrufat Gallardo

Prevenció del refredat i la grip

A la tardor comencen a arribar les afeccions més freqüents de l'hivern com són els refredats i la grip. Poden començar amb simptomatologia semblant però no s'han de confondre per minimitzar el risc de patir complicacions. En el cas del refredat els símptomes no solen ser greus però la grip pot ser perillosa depenent de la seva virulència i és aconsellable consultar al farmacèutic i/o al metge.

Què és un refredat?

Bàsicament és una infecció lleu de nas i coll que pot estar causada per una gran diversitat de virus. Els principals símptomes són congestió nasal, esternuts i tos, sense febre o amb febrícula, mal a la gola i l'inici del malestar és progressiu. A diferència de la grip, ens refredem durant tot l'any.

Quins símptomes ens indiquen que tenim la grip?

La grip és una infecció vírica de tipus respiratori que comença al novembre i acaba a l'inici de la primavera. Els símptomes, que comencen de forma brusca, són febre alta, malestar general, mal d'ossos, mal de cap i cansament. No sol haver-hi congestió nasal i pot haver-hi una mica de mal de gola i tos.

Factors que hi predisposen

En ambdues malalties les poblacions de risc serien les més febles: nadons, persones grans i pacients crònics (asmàtics, immunodeprimits, cardiòpates, diabètics...). A ells se'ls hauria de fer un seguiment més proper.

Com s'encomanen?

S'encomanen fàcilment a través de les secrecions respiratòries, les gotetes dels esternuts, superfícies que han estat en contacte amb les secrecions que es toquen amb les mans...

Les **mesures higièniques habituals** són les que ens poden ajudar a fer que no ens encomanem tan fàcilment quan hi ha un malalt a

© photi.com

casa o a la feina:

- Rentar-se les mans i no tocar-se els ulls ni el nas.
- És convenient que els malalts utilitzin mocadors d'un sol ús i que al tossir es tapin la boca i el nas.
- Ventilar la casa o el lloc de treball.

Què més podem fer com a preventió?

En aquest cas també tenim mesures higièniques:

- Seguir una dieta sana i equilibrada i dormir 8 hores al dia.
- Fer una mica d'exercici cada dia.
- No passar ni fred ni calor, evitar els canvis bruscos de temperatura. I podem utilitzar alguna de les diverses alternatives que hi ha al mercat per reforçar el nostre sistema immunitari com:

- Preparats de plantes.
- Complementos vitamínics i minerals.

- Homeopatia.
- Olis essencials (en difusors, tòpics, orals...).

A tall d'exemple tindriem l'*echinacea*, la jalea reial, la mel de manuka, el saüc negre, vitamines com la C i minerals com el zinc, immunoglukan. **Homeopatia:** *Anas barbariae* (*Oscillococcinum*); **Olis essencials:** *Ravintsara*, mel amb olis essencials, llimona, avet, pi, eucaliptus, rosa mosqueta...

Especialment en el cas de la grip tenim la vacuna que el nostre metge de capçalera segurament ens recomanarà específicament si formem part d'un grup de risc.

Per qualsevol dubte ens trobareu a la farmàcia ja que hem de tenir en compte, a part de les indicacions, les precaucions en cada cas. ■

FARMÀCIA XÈNIA PLANAS

Ctra. Llagostera, 29
17455 Caldes de Malavella
T/F 972 47 11 10
info@farmaciaxeniaplanas.com
www.farmaciaxeniaplanas.com

Una imatge val més que mil paraules

“I com ho farem per saber què li passa al meu gos?” Nosaltres, els veterinaris, dividim la visita en diferents parts que ens ajuden a saber totes aquestes coses.

Primera de tot fem l'**anamnèsi**, que consisteix a fer preguntes sobre el problema de l'animal. Per exemple:

- Quina edat té l'animal?
- 3 mesos
- Què li passa?
- No menja, vomita.
- Quan ha començat?
- Inici agut”.

Amb això sabem que probablement serà un procés digestiu infecciós, algun aliment en mal estat o bé quelcom que li produeix obstrucció intestinal.

Llavors fem una **exploració**: utilitzem els nostres sentits per mirar, escoltar, palpar i fins i tot flairar l'animal.

- Comencem pel cap i ens fixem en la vista, la boca, les oïdes, els ganglis.
- Seguim pel tòrax i auscultem cor i pulmons.
- Palpem l'abdomen i inspeccionem la pell.
- Mobilitzem articulacions i palpem ossos.
- Inspeccionem l'anus, prenem la temperatura i explorem els òrgans genitals.

Sovint amb aquesta informació no podem arribar a un diagnòstic clar però sí que podem fer una **llista de possibles diagnòstics**.

I seran les **proves complementàries** les que ens ajudaran a arribar al **diagnòstic definitiu**.

Les **proves complementàries** més habituals són:

- Raspats, tricogrames i citologies de pell
- Citologies i biòpsies de bonys
- Analítiques de sang
- Analítiques d'orina
- Proves d'imatge: radiografia, ecografia, TAC, ressonància i endoscòpia

Farem **proves d'imatge** quan necessitem “veure” per dins l'animal.

- Amb la **radiologia** valorarem ossos i articulacions, òrgans de la cavitat abdominal, cavitat toràcica, nombre i mida dels fetus...

- L'**ecografia** ens permet valorar millor els budells i veure'n la moti-

litat, òrgans de cavitat abdominal, cor, fluïds abdominals i toràcics, tendons i lligaments, viabilitat dels fetus...

- Amb el **TAC** i la **ressonància magnètica** veurem petits tumors i les seves extensions, lesions articulars i òssies, hèrnies discals...

- L'**endoscòpia** ens permetrà veure els òrgans cavitats per dins: estómac, duodè, còlon, bufeta, úter, oïda... i també valorar les articulacions mitjançant l'artroskòpia.

A Uetus disposem d'equips per fer analítiques, citologies, ecògraf i aparell de raig X. I a més, des de fa ben poc podem revelar les radiografies en format digital, la qual cosa incrementa encara més la qualitat de la imatge i permet fer medicacions i modificacions de la radiografia.

En qüestió de minuts podem disposar dels resultats i apropar-nos una mica més a allò que tant ens neguiteja: “I què li deu passar al meu pelut?” ■

Gobble, Gobble

Les pel·lícules americanes sempre ens ensenyen més sobre el seu país del que nosaltres pensem. Una festa que hi apareix sovint, és el *Thanksgiving day*, el dia d'acció de gràcies.

La primera imatge que ens ve a tots al cap, és la típica família americana asseguda al voltant de la gran taula de fusta massissa del menjador (que utilitzen només 4 cops l'any) donant gràcies a Déu per la prosperitat, salut i feina.

Però, quan se celebra?

Bé, el Dia d'acció de gràcies se celebra a diversos llocs del món i en dates diferents. El que més coneixem, o del qual en tenim més referències, és la celebració dels Estats Units. Sempre se celebra el quart dijous de novembre. És a dir, enguany el celebraran el 26 de novembre.

Però, realment què celebren aquest dia?

La història es remunta a l'any 1620, quan un grup d'anglesos va viatjar amb el vaixell *Mayflower* des d'Anglaterra fins a Plymouth, a l'actual Massachussets, a Estats Units. Aquests pelegrins fugien de la pobresa i les restriccions imposades per l'Església en aquell moment. En arribar al seu destí, es van trobar desemparats i amb el fred hivern que van passar, la meitat dels pelegrins van morir. L'altra meitat, va ser salvada per un indi que els va ensenyar a cultivar blat, caçar, pescar i també a relacionar-se amb altres tribus locals.

El novembre de 1621, després

de la seva primera collita, els pelegrins van organitzar una festa per celebrar que la seva primera collita havia estat tot un èxit i donar gràcies als nadius americans que els havien ajudat en aquell procés.

Així doncs, ja sabem d'on ve la tradició del dia d'acció de gràcies, o *Thanksgivingday*, en anglès.

I com ho celebren els americans en l'actualitat?

Avui en dia, la majoria dels americans celebren el dia d'acció de gràcies amb un gran àpat amb família i amics. Evidentment, el gall d'indi que omple el centre de la taula, és el plat més conegut, però cal saber que el farcit és la part més important del plat i que cada família té la seva pròpia recepta. A part del gall d'indi, també és molt típic el puré de patata, els moniatos, el *gravy* (una espècie de beixamel feta amb el greix que queda de coure carn) i mongeta verda. Després d'aquest abundant àpat, segueixen amb les postres, un típic i dolç pastís de carbassa amb una gran cullerada de nata per acompanyar-lo. ■

Teniu ganes de fer un gall d'indi amb un farcit típic?

Doncs és molt fàcil. El temps total de preparació es d'uns 20-25 minuts i a continuació, 3 hores de cocció al forn.

Els **ingredients** que necessitem són els següents: un gall d'indi d'uns 6 quilos, 4 branques d'api, 1 ceba, 4 pomes, oli d'oliva, sal i pebre, 200g de pa rallat, 200g de pa sec, 1 ceba, 100g de bacó, un grapat de panses i 500 ml de caldo de pollastre.

Preparació: Untem el gall d'indi amb l'oli d'oliva i li afegim sal i pebre. Piquem l'api, la ceba i la poma i ho saltegem amb el bacó. Després hi afegim el pa rallat, el pa sec remullat amb llet i el caldo. Després, farcim el gall d'indi amb aquesta massa i el posem al forn a 175° durant 2'30h-3h. Podeu embolicar les potes perquè no es cremin.

Un cop fet, el podeu acompanyar amb puré de moniato, blat de moro, mongeta verda... el que us vingui més de gust. I bon profit!

**"Gobble, gobble" és el soroll que fa un gall d'indi, i també vol dir "menjar", o "devorar".*

 centreAmés.com
Idiomes i Serveis educatius

CENTRE AMÉS

C/Termes Romanes 17

C/Indústria 19

17455 Caldes de Malavella

652 14 27 70- 649 22 32 01

www.centreames.com

Rehabilitació energètica de finestres

Com podem estalviar energia renovant les finestres de casa? Quines actuacions podem dur a terme?

Les finestres ocupen (o poden ocupar) una part important de la superfície de tancament d'un edifici. Al nivell d'estalvi energètic, les parts vidriades són un dels punts dèbils del tancament a causa de la seva elevada transmissió tèrmica (capacitat de deixar passar la calor). Per tant, és on es solen produir més pèrdues de calor a l'hivern, i més guanys de calor a l'estiu. Rehabilitar o renovar les finestres i balconeres es una solució senzilla, ràpida i efectiva per reduir el consum d'energia i millorar la sensació de benestar al nostre habitatge. El cost de la rehabilitació és molt variable en funció dels elements que s'hi vegin afectats.

Renovació parcial de la finestra: Substitució de vidres

En cas que disposem d'una fusteria amb vidre simple ben conservada, o disposem d'un pressupost ajustat per rehabilitar la finestra, com a primera opció podem plantejar la substitució únicament dels vidres. Sempre que el galze de la fulla ho permeti, es pot col·locar un vidre doble amb cambra d'aire. Aquest vidre pot ser de diferents característiques, en funció dels requisits que li demanem. Podem disposar de vidres que millorin la seguretat, vidres de control solar, vidres amb aïllament tèrmic reforçat -també anomenats de baixa emissivitat-

etc. Mitjançant les diferents capes que conformen un vidre amb cambra podem donar resposta a tots aquests requeriments. Aquesta opció de rehabilitació es convenient que vagi acompanyada de la revisió de la fusteria i de tots els seus elements, incorporant cintes de cautxú al junt entre el marc i la fulla per tal de minimitzar infiltracions d'aire, aigua, etc.

Renovació integral de la finestra: Substitució de vidres i fusteria

Es la opció més comuna d'intervenció quan ens trobem amb fusteries antigues deteriorades pel pas del temps i l'absència de manteniment. Els treballs de renovació preveuen la retirada de la finestra existent i la nova finestra es pot muntar o bé damunt del marc de l'antiga finestra (sempre que estigui en bones condicions), o bé col·locant prèviament un premarc (en aquest seran necessaris treballs addicionals de paleta). Podem instal·lar fusteries d'alumini, de PVC, o de fusta. Si escollim la fusteria d'alumini és recomanable demanar-la amb trencament de pont tèrmic. En qualsevol cas, es important que la fusteria disposi d'un valor baix de transmissió tèrmica i de permeabilitat al pas de l'aire, així com una elevada estanqueïtat a l'aigua, i una elevada resistència als esforços mecànics i al funcionament reiterat (obertura i tancament). Amb la substitució completa de la finestra millorarem l'aïllament tèrmic, l'aïllament acústic, i minimitzarem les infiltracions d'aire i possibles condensacions. Per

obtenir un bon resultat és fonamental instal·lar fusteries amb certificats i segells de qualitat, acompanyades d'un bon treball d'execució mitjançant una empresa especialitzada.

Altres aspectes a considerar

Quan renovem les finestres cal tenir en compte les exigències del codi tècnic de l'edificació, i la normativa urbanística; el material i el color de la fusteria sovint està condicionats si el nostre habitatge es troba situat en un casc antic, en una zona rural, o es tracta d'un immoble protegit. Si el nostre habitatge forma part d'una comunitat de veïns, es important posar-se d'acord per aplicar criteris comuns d'actuació; d'aquesta manera, podem conservar l'uniformitat i l'estètica de la façana.

Si no disposem dels recursos econòmics per substituir o rehabilitar totes les finestres al mateix temps, ho podem fer per fases, establint un seguit de prioritats. Per exemple, en el cas d'un habitatge on notem molta sensació de fred a l'hivern, podem prioritzar la renovació de les finestres corresponents a la façana nord. En el cas contrari, amb estius amb una important sensació de calor, probablement calgui prioritzar la substitució de les obertures corresponents a oest. Es també important pensar en la facilitat de neteja i el manteniment. Cada cas es particular i abans de prendre una decisió es recomanable assessorar-vos amb una empresa especialitzada o amb el vostre tècnic de confiança. ■

Els nens, més segurs en els seients de darrera

Tots els menors d'edat que mesurin menys d'1,35 metres hauran d'anar asseguts obligatòriament en els seients posteriors dels vehicles des que va entrar en vigor la reforma de l'article 117 del Reglament General de circulació el dia 01/10/2015.

Aquesta obligació se suma a la que obliga els menors a anar adequadament asseguts en els seus sistemes de retenció infantils adequats a la seva talla com la norma exigeix, segons informa la Direcció General de Trànsit (DGT). Només en tres situacions excepcionals els menors podran ocupar el seient davanter del vehicle. Però sempre amb el sistema de retenció homologat a la seva talla i pes.

En concret, quan el vehicle no disposi de seients posteriors, que tots els seients posteriors ja estiguin ocupats per menors d'iguals característiques i

quan no sigui possible instal·lar tots els sistemes de retenció infantil perquè no hi càpiguen.

Amb aquesta modificació es transposa la directiva de la Unió Europea relativa a l'ús d'obligatori cinturons de seguretat i dispositius de retenció per a nens en els vehicles. Obeeix també a la necessitat de plasmar en l'ordenament jurídic espanyol les evidències científiques de nombrosos estudis que demostren el benefici que els nens viatgin en els seients posteriors dels vehicles per reforçar-ne la protecció. La DGT Destaca que l'ús dels sistemes de retenció infantil reduï-

La nova legislació obeeix a la necessitat de plasmar en l'ordenament jurídic espanyol les evidències científiques de nombrosos estudis que demostren el benefici que els nens viatgin en els seients posteriors dels vehicles per reforçar-ne la protecció

xen en un 75% les morts i un 90% les lesions en cas de accident.

Els Sistemes de retenció infantil s'han d'instal·lar en el vehicle sempre d'acord amb les instruccions que facilita el fabricant.

Nosaltres recomanem que es segueixin utilitzant els sistemes de retenció infantil fins que el menor arribi al 1,50 metres. ■

RIALLESKIDS SL

Botiga de Puericultura per el teu nadó

C/de Barcelona, 3 Baixos

17455 - Caldes de Malavella

Tel. 972471175

info@rialleskids.com

www.rialleskids.com

Les meravelles que van temptar un missioner català

El Mar Mediterrani, rius de mil noms com l'Èufrates, illes envoltades de mar "d'una gran diversitat", indrets misteriosos on "qualsevol metall que es renta amb aquesta aigua es converteix en or", i d'altres torrents i torrentades d'aigua serveixen de via, sovint, a frare Jordà de Catalunya en un dels viatges més frugífers de la nostra història.

Frare Jordà de Catalunya va ser un missioner dominic català que l'any 1328, quan retornava cap a Catalunya sense els tres companys franciscans amb qui havia marxat a l'Índia entre deu i disset anys abans, s'aturà a Avinyó i, possiblement temorós de l'efecte infal·lible del temps sobre la memòria dels homes, va escriure, o va dictar, tot allò de què s'havia amarat al llarg del seu periple. Meravelles descrites es cristal·litzava així en forma de llibre curt, de capítols breus amb títols geogràfics, de descripcions curoses de costums, tons de pell, llengües, faunes, tradicions i menjars dels llocs per on havia anat passant. Es basava en allò que havia vist i palpat. Però també en allò que havia sentit dir. En aquest segon cas, les descripcions es tornaven menys versemblants; en el primer, en canvi, comprovables.

L'any passat, l'Editorial Angle el va posar a les llibreries catalanes traduït del llatí per Jordi Joan Baños, que afirma: "Ens ha arribat en una còpia manuscrita llatina [...] el mal llatí de frare Jordà delata que la seva llengua materna és el català". Ens parla, doncs, de "les catalanades" del frare. Un frare Jordà de Catalunya que no veu l'Índia amb ulls de frare, ni de missioner. En primer terme, Jordà veu l'Índia amb els ulls plens de curiositat i d'admiració d'aquell qui sembla trepitjar un territori que podria ser, pels seus paràmetres coneguts, més oníric que real. Un territori que sovint ens fa pensar en aquells éssers improbables que poblen les pintures de Hieronymus Bosch. Així, el missioner creava, potser sense sa-

ber-ho, un llibre de referència. Un llibre que va ajudar a avançar l'Occident basant-se en coneixements de l'Orient. Un llibre que, més enllà de fer un servei tècnic, va ser, sobretot, una porta temptadora per on s'infiltraven flaires llunyanes, parlars hipnotitzadors, pells nues i fosques a mercè de les llunes i els sols, rituals inimaginables, fruites sucoses i colors palpitants. Jordà esdevé, malgrat les sotanes i les missions, un home sol en una terra inhòspita. I és exactament això el que traspua, més enllà de la voluntat primera que el duu a fer aquest llarguíssim viatge, per tots els vèrtexs de la narració.

I aquest Marco Polo nostre, així, fa una arqueologia transversal i exacta de tot allò que se li posa davant. Destinant la mateixa admiració a una formiga minúscula que a una tradició ancestral d'un poble. I així se'ns va fent entranyable, perquè s'hi deixa veure, i no només descriu; s'hi deixa veure i opina, compara, i és humil i és sincer. "També hi ha una mena de formigues petitíssimes, blanques com la llana, amb unes dents tan dures que roseguen fins i tot la fusta i les vetes de les pedres" o "Entre aquesta Índia i la Major diuen que hi ha unes illes sols per a dones i unes altres illes sols per a homes [...] Tanmateix viuen plegats durant deu o quinze dies". En aquest món remot, tot és digne de ser contemplat.

I així, amb aquest grapat de frases –perquè el volum que fa és ben bé aquest–, el missioner deixa, als seus coetanis i a nosaltres, homes set-cents anys més joves, un llegat

històric i una vivència personal. Una crònica fidedigna d'un espai i d'una civilització, i la seva pròpia mirada, innocent, valenta, eternament meravellada.

I ara és quan cal que ens fixem en la paraula clau del títol, Meravelles, per entendre la dimensió total del llibre. Si avui quan llegim meravellós pensem en quelcom colpidor per la seva bellesa, a l'època en què frare Jordà escriu, meravellós vol dir, també, estrany, que desperta admiració, ja sigui en positiu o en negatiu. Dit això, si llegim ara el títol, Meravelles descrites, podem emplenar-lo de tots els significats que, quan frare Jordà va escriure'l, segurament volia donar-li. Meravelles descrites és, per tant: Rareses descrites, curiositats descrites i, tal com ho compremem avui, meravelles descrites.

I dloc ara com clou ell: "Acabo les meves paraules amb més d'un sospir, encomanant-me sencer i de tot cor a les vostres oracions". ■

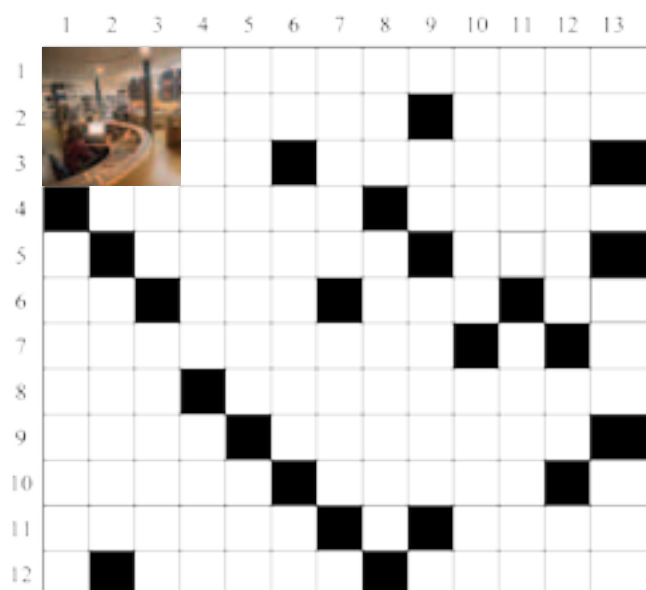
Mots encreuats

Horizontals:

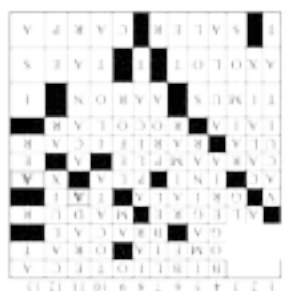
1. FOTO. **2.** Membre de la dinastia àrab dels Banū Umayya, successora dels quatre primers califes, instal·lada a Damasc. Boig. **3.** Gal·li. Primera llet que porten les vaques després de parir. **4.** Excitat alegrement per la beguda. Que ha pervingut al seu desenvolupament complet. **5.** Vanadi. Cassola de terra. Tractament Ambulatori Involuntari. **6.** Actini. Institut Nacional d'Indústria. Estratègia. Títol del sobirà de Pèrsia. **7.** Que té ampla la cara. Preposició. Nombre irracional equivalent a 2,7182. **8.** Antic soldat de cavalleria lleugera armat de llança en l'exèrcit alemany. Fer menys dens. **9.** Àvia. Fer malbé a cops de roc. **10.** Glàndula situada darrere l'estern a la part inferior del coll que té un paper essencial en l'establiment de les funcions immunitàries i desapareix o esdevé rudimentària en l'individu adult. Nom masculí. U romà. **11.** Amfibi d'uns 30 centímetres de llarg, típicament neotènic, que viu en llacs d'Amèrica del Nord. Consonant. Taxes anuals equivalents. **12.** Consonant. Vas en què es guarda o se serveix la sal. Envelat d'un circ.

Verticals:

1. Qualitat de vacu. **2.** Vocal. Receptacle corredís d'un moble que estirant surt. **3.** Marca d'electrodomèstics. Que lleva raïms, que fa molts raïms. **4.** Inclinació incontrolada envers una persona o una cosa. Sala d'un centre docent destinada a fer-hi classes. **5.** Suposar. Estel al voltant del qual gira la Terra. **6.** Ovella. Veremar. Tipus d'infusió. **7.** Escrit difamatori contra algú o alguna cosa. Part davantera del buc d'una nau. Llenguatge i entorn de programació per a anàlisi estadístic i gràfic. **8.** Segon mes de l'any religiós jueu. Que mostra aplicació en l'estudi, en el treball, etc. **9.** Oxigen. Amplitud Modulada. Nom d'una comunitat no incorporada al sud del comtat de Stark, Dakota del Nord, Estats Units. Carboni. **10.** Forma de música instrumental de caràcter lliure destinada als instruments de teclat. Esclau dels lacedemonis. **11.** Batuda. Amidar la llargària (d'una cosa, especialment d'un terreny) amb la cana i, per extensió, amb qualsevol altra mida. **12.** Tronc de les hortalisses. Sigles d'un programa de televisió matinal de TeleCinco. Expressió usada per a cridar algú, per a cridar-li l'atenció. **13.** Àstat. Consonant. Aero. Cant i ball Canari.

SOLUCIÓ:

Estigues al dia de tot el que passa a **Caldes!**

Connecta't!

www.caldesdemalavella.cat

[facebook.com/AjCaldesMalavella](https://www.facebook.com/AjCaldesMalavella) twitter.com/AjCMalavella

Ruta per anar al Lledoner de Can Gimferrer i el suro de Can Duran

Ressenya: Pere Serrats · **Mapa:** David del Rio · **Fotos:** Albert Torrent · **Col·laboració:** Club Excursionista de Caldes

Seguirem la mateixa ruta per anar a l'èrmita de Sant Sebastià però ens n'apartarem per anar una mica més lluny a veure aquests dos arbres.

• **0'** Sortim des de la plaça de l'Església i iniciem el camí per l'avinguda Sant Maurici fins al tercer trencat a la dreta. Hi trobem una bifurcació de carrers i continuem pel c/ camí vell de St. Sebastià (foto 1) fins trobar a la dreta, a l'alçada d'un transformador, el c/ St. Sebastià (foto 2) que seguim fins el final. Un cop s'acaba el carrer continuem per un carrer que ens queda davant urbanitzat només a la seva banda dreta. A uns 150 m, el carrer comença a fer baixada fins arribar als edificis de Nostra Senyora de la Llum (foto 3) i ens dirigim cap allà.

• **15'** Ens acostem a dos pilars amb pàmpols esfèrics de llum al cim (foto 4) que inicien un tram asfaltat que va cap als edificis. Nosaltres agafarem un pista de terra que surt a la dreta entre els arbres. A uns 100 m veurem un mas (foto 5) i poc abans d'arribar girem a la dreta per anar a trobar el camí que des de darrera el mas ens porta fins la via del tren. Seguim el caminet uns 200 m (foto 6) fins un pas de la via (foto 7), el creuem i seguim endavant fins trobar el carrer Xaloc del Veinat de Can Matllo (urbanització del Llac del Cigne), que acaba al cap de 100 m creuant amb el c. Llevant, que agafarem girant a l'esquerra.

• **35'** Seguim el carrer Llevant sense desviar-nos fins al final (600 m). El carrer asfaltat gira a la dreta i fa pujada però davant tenim l'inici d'un camí de terra que entra en el camp i que és el que nosaltres seguim (foto 7).

• **40'** Passem per davant d'una estació de bombament d'aigües residuals (foto 8). Si mirem a l'oest veurem l'èrmita de Sant Sebastià a mig quilòmetre, la vista queda emmarcada per quatre pins, en la mateixa direcció a davant nostre tenim els prats inundables de Sant Sebastià. Seguim la pista i al cap de 140 m trobem un caminet que gira a la dreta i travessa els camps en direcció a una plantació de plàtans. La travessem i sortim de l'arbreda per un camí que passa sota una línia elèctrica. Tenim l'èrmita a l'esquerra (250 m en línia recta). Seguim el camí per sota la línia, (foto 9) que ens porta pel cantó d'unes cases de la urbanització. Caminem uns 250 m per camí amb herba i arribem a una pista que uns metres més endavant fa un revolt a l'esquerra per seguir uns 200 metres fins una pista que ens creua. Girem a la dreta (foto 10) deixant enrere el camí que va a St. Sebastià. Avancem 50 m i trobem que la pista es bifurca. Agafem el ramal esquerre (foto 11). Seguim uns 250 m i trobem a la nostra esquerra la

casa antiga de Can Gimferrer. Fem un revolt i anem baixant. Al cap de 250 m a la nostra dreta veiem l'imponent exemplar de Lledoner, tot i que força tapat per l'heura (foto 12).

• **60'** El Lledoner de Can Gimferrer, un altre exemplar que tot i no estar catalogat en la relació d'arbres singulars de Caldes, mereix ser-hi.

• Uns 100 més endavant la pista es divideix i nosaltres girem a l'esquerra (foto 13). Hem entrat al bosc i fem uns 300 m fins a un revolt que ens gira a la dreta. Continuem uns 150 m i arribem a una cruïlla de camins on podem veure Can Gimferrer Nou a la nostra esquerra. Seguim en la mateixa direcció. Al cap de 100 m trobem el pantà de Can Gimferrer a la nostra dreta, al cim de la pista. Sortim del

bosc i tenim camps als dos costats. 200 m més endavant, trobem la casa de Can Duran a la nostra dreta i, 100 m més endavant, al mig d'un trencant de camins, veiem un suro aïllat.

• **1h15'** Suro de Can Duran, el fet d'estar separat del bosc (foto 14), ressalta la seva singularitat. Ben bé a tocar tenim la casa de Can Cases que malgrat la seva proximitat no dóna nom a l'arbre.

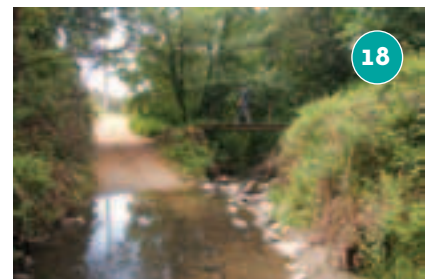
• Tornarem per on hem vingut. Passem pel cantó del Lledoner i de la casa de Can Gimferrer i, un cop som a la bifurcació de camins, que vist de tornada és una unió de pistes, seguim endavant i, fets 50 m, no girarem per la pista per on hem vingut sinó que continuarem recte fins a passar al cantó de la Ca n'Alu-art (foto 15), on hi ha l'Ermida de Sant Sebastià (foto 16) (**1h35'**). La deixem i continuem per la pista que fa un revolt a la dreta i continua baixant entre els camps per després fer pujada i entrar dins el bosc.

• Podem prendre com a referència els senyals blancs i grocs tot i que ho haurem de fer girant-nos ja que les marques de pintura estan fetes per veure-les en el sentit contrari al que portem. Arribem a una placeta que és cruïlla de camins amb una caseta al davant. Agafem el camí que ens queda a la dreta i assenyalat el pas per creuar la via (foto 17).

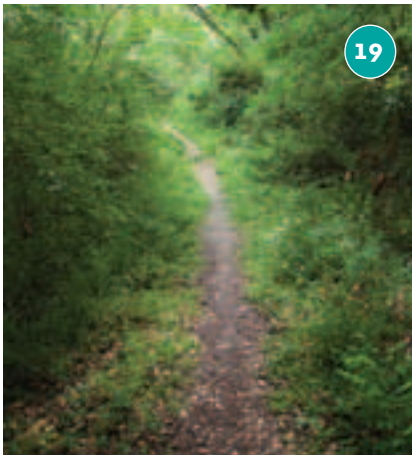

• **1h 50'** Travessem la via del tren pel pas, seguim la pista que gira a la dreta baixant paral·lela a la via, després gira a l'esquerra i travessa els camps per acostar-se a la riera. Travessem la riera per una passera elevada (foto 18) per qui no vulgui saltar per les pedres. La passera s'ha tornat a restituir des que les riuades de l'any passat se la varen endur. Sortim del sot de la riera i trobem una pista que agafarem cap a l'esquerra. Ja anem de tornada a Caldes.

• **1h 55'** Trobem la depuradora a uns 200 m del pas de la riera i, uns metres més endavant, una planta-

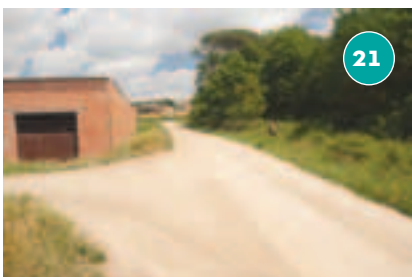
ció d'eucaliptus. La pista gira a la dreta en pujada però nosaltres ignorem aquesta via i seguim en la mateixa direcció planers i paral·lels a un camp que ens queda a la dreta i més endavant entra a dins del bosc. El camí és estret i va paral·lel a la riera per dins el bosc durant aproximadament 500 m. (foto 19).

• **2h 15'** Sortim a la pista en un creuament de riera (foto 20). L'agafem en sentit esquerra i passem dos passallisos que porten aigua quan ha plogut.

• **2h 20'** A 120 m de l'últim passallís veiem un cobert a l'esquerra del camí i a la dreta, a la mateixa alçada, un caminet que s'endinsa al bosc. Tenim dues opcions de tornada, agafar el caminet o continuar per la pista.

OPCIÓ A

• Agafem el caminet que trenca a la dreta de la pista (foto 21) i ens endinsem al bosc. Al cap de 100 m el deixem per agafar un caminet que ens trenca a l'esquerra (foto 22), a la nostra dreta tenim l'entrada d'un camp amb vistes a la pista per on hem vingut.

• El caminet fa una recta llarga per dins el bosc i a la nostra esquerra veiem un camp a les zones esclarissades

• **2h 25'** Arribem a una clariana amb herba alta i dos pins pinyers grossos més endavant a la dreta, a l'esquerra hi veiem un camp de conreu de la casa de pagès de Can Fornaca. Seguim el camí endavant, que ens acosta als pins i ens porta a creuar un rierol, tornem a entrar a bosc amb una mica de pujada i el camí una mica accidentat pels xargalls de l'aigua i les arrels descobertes. Al cap de 20 metres d'iniciar la pujadeta ignorem un camí ample que ens neix a la dreta. Continuem sempre amb la mateixa direcció, seguint el camí més fresat i ignorant les entrades i senderons que ens queden a la dreta.

• **2h 30'** Iniciem una petita baixada i al capdavall a la nostra esquerra ens queda una bonica vista de la casa de Can Fornaca i els camps de conreu (foto 23). Tornem a fer una pujada i al cap de pocs metres fem un revolt a l'esquerra i unes quantes passes més endavant ens surt un caminet que trenca a la dreta fent pujada (foto 24). L'agafem i una mica més endavant, connectem amb un camí més ample que agafarem seguint el mateix sentit i continuant la pujada més suau.

Una mica més endavant veiem un edifici industrial i hi passarem pel cantó (foto 25). Passem una cadena per obstaculitzar el pas de vehicles i trepitgem l'asfalt del vial que han fet per entrada de camions a la fàbrica, continuem endavant i trobem l'avinguda Sant Maurici. L'agafarem en direcció a la nostra esquerra i baixarem per l'avinguda fins trobar l'entrada de la Plaça de la Selva, per on hem vingut. 2h 40'.

OPCIÓ B

• Ignorem el caminet i continuem per la pista sense agafar cap trencant. Al cap d'uns 100m la pista inicia una pujada que manté durant uns 250m i acaba en un tram planer amb bona vista a la nostra esquerra sobre les cases del butà al fons i més a prop, en la mateixa direcció, la zona d'excavacions del camp dels ninots. Seguim endavant i trobem l'asfalt al c/ Camí vell de St. Sebastià per on hem vingut a l'anada.

Desfem el camí fins el punt de sortida, la Plaça de la Selva. 2h 35'.

- INICI-FINAL RUTA
- TRAÇAT DE LA RUTA
- TORNADA OPCIÓ A
- TORNADA OPCIÓ B
- CURSOS D'ÀNGULA

VILLES DE MAI

VEINAT DE LES MATE

Castell de Sant Joan

Can Llobet

Can Llobet

Can Llobet

Can Llobet

Can Llobet

Can Llobet

Can Llobet

Can Llobet

Can Llobet

Can Llobet

Can Llobet

Can Llobet

Can Llobet

Can Llobet

Can Llobet

Can Llobet

Can Llobet

Can Llobet

Autor: Vicenç Vilà. Desfilada dels Manaiés de Llagostera - Inauguració de les Termes Romanes.

Si t'agrada fer fotos i en tens alguna sobre Caldes, fes-nos-la arribar a aquae@caldesdemalavella.cat, juntament amb el teu nom i cognoms i una breu descripció de la foto. Pot ser d'activitats que es celebren a Caldes, de natura, d'edificis... D'entre les que rebem, en triarem una per col·locar-la a l'última pàgina de la revista!

**CALDES
DE
MALAVELLA**